

KONTAKTY®

NR 381 | LISTOPAD | 2026

1995-2026

TEL.: 030 / 324-16-32, FAX 030 / 375-91-850

e-mail: webmaster@kontakty.org

www.kontakty.org

CONCERT

IGNACY JAN PADEREWSKI

Maestro Returns to Berlin

15th of November 2026 • 19:00

Johannes-Basilika

Lillenthalstrasse 5, Berlin

ARTISTS

Maestro Bohdan Boguszewski

conductor

Katarzyna Dondalska

coloratura soprano

Academia Orchestra

PROGRAMME

Ignacy Jan Paderewski

Symphony in B minor
"Polonia"

Krzysztof Dębski

"Helena's Song"
from "With Fire and Sword"

Ehrendachherrschaft /
Patron Honorowy

Organizator

Partnerzy

Ministry of Culture and National Heritage
Republic of Poland

DB DB Port Szczecin

Gefördert durch Mittel des Ministers für Kultur und nationales Kulturerbe aus dem Fonds zur Förderung der Kultur.
Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Listopad zaczyna się od wspomnień. Odwiedzamy cmentarze, zapalamy znicze, zatrzymujemy się na chwilę w codziennym biegu. Myślimy o tych, których już z nami nie ma, wracamy do dawnych rozmów, miejsc i zapachów. W tych pierwszych dniach miesiąca jest coś szczególnego – melancholia, która pozwala spojrzeć na własne życie z dystansu, i ciepło, które mimo jesiennego chłodu wciąż potrafimy sobie nawzajem dać. Może właśnie dlatego listopad, choć szary i kapryśny, jest też dobrym momentem, by szukać światła. Nie tylko tego płonącego na grobach, ale również tego, które rozświetla ulice, sceny i nasze wyobrażenia.

A w Berlinie powodów, by wyjść z domu, nie zabraknie! Wraz z nadejściem ciemniejszych wieczorów powraca **Christmas Garden Berlin** – polecamy pełen świetlnych instalacji i magicznych iluminacji spacer, który pozwala na chwilę przenieść się do innego świata. Miłośników sztuki cyrkowej zainteresuje **Zeit für Zirkus – Nuit du Cirque**, czyli święto nowego cyrku, w którym akrobatyka, teatr i taniec spotykają się z odważnymi pomysłami artystów. Z kolei **Dni Baroku w Operze** będą okazją, by zanurzyć się w muzyce, która od stuleci zachwyca rozmachem, emocjami i niezwykle teatralnością.

Listopad to jednak nie tylko sztuka i piękne widowiska. Na tych, którzy wolą wirtualne światy, gry i nowe technologie, czeka **Games Ground** – wydarzenie dla fanów gamingu, twórców i wszystkich ciekawych tego, jak rozwija się cyfrowa rozrywka. A jeśli zamiast joysticka wolicie mikroskop, eksperyment lub rozmowę o przyszłości świata, warto zajrzeć na **Berliński Tydzień Nauki**, który przybliży badania, odkrycia i pytania kształtujące naszą rzeczywistość.

Może więc warto potraktować listopad nie jak poczekalnię do świąt, lecz jak miesiąc, który ma własny rytm i własne uroki? Pozwolić sobie na odrobinę nostalgii, a potem ruszyć w miasto – do teatru, opery, galerii czy w sam środek świetlnego spektaklu. Bo nawet wtedy, gdy dni stają się coraz krótsze, Berlin potrafi rozświetlić jesień na wiele sposobów.

Życzymy Wam listopada pełnego dobrych spotkań, inspirujących odkryć i małych zachwyków, które zostają z nami na dłużej.

Redakcja

Spis treści

PRAWO / ADWOKACI	str. 6
TŁUMACZE	str. 8
FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA	str. 9
NAUKA / PRACA	str. 14
NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem	str. 15
ZDROWIE	str. 17
USŁUGI / INNE	str. 25
MATRYMONIALNE / TOWARZYSKIE	str. 27
MOTORYZACJA / TRANSPORT	str. 28

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Berlinie

POLSKA RADA
ZWIĄZEK KRAJOWY W BERLINIE
POLNISCHER RAT
LANDESVERTRETER BERLIN

Projekt jest współfinansowany
ze środków polonijnych
Ministerstwa Spraw Zagranicznych,
za pośrednictwem Ambasady RP w Berlinie

**„Niepodległość to największy skarb,
jaki może mieć naród”**
Roman Dmowski

PŁOMIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI

Z okazji **ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI**
zapraszamy na ognisko w **sobotę, 14.11.2026 r.**
do Reiterhof-Qualitz-Domarradski na Lübars,
przy Zabel-Krüger-Damm 229, 13469 Berlin.
**O godzinie 17.00 zapalimy
PŁOMIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI,**
aby uczcić polskich bohaterów.
Będzie okazja przy akompaniamencie gitary i akordeonu
do odśpiewania pieśni legionowych i patriotycznych.
Przy blasku ognia zapraszamy
na grochówkę z kociółką i grzane wino.

Zarząd Polskiej Rady
Związek Krajowy w Berlinie

Koncert w Bazylice Johannes-Basilika Lilienthalstrasse 5, Berlin, 15 listopada 2026, godzina 19:00

Drodzy Państwo, są koncerty, które są po prostu spotkaniem z muzyką. Są jednak i takie, które mają w sobie coś więcej – opowiadają historię, przywołują pamięć i pozwalają spojrzeć na znane dzieła z zupełnie innej perspektywy.

Właśnie takim wydarzeniem będzie dla mnie koncert „Ignacy Jan Paderewski – Maestro Return to Berlin”.

Z wielkim wzruszeniem poprowadzę muzykę Paderewskiego właśnie tutaj, w Berlinie – mieście, które odegrało tak ważną rolę w jego młodości i artystycznych początkach. To tutaj młody Paderewski doskonalił swój warsztat kompozytorski i tutaj w 1883 roku odbył się jego pierwszy autorski koncert kompozytorski. Dziś, po wielu latach, jego muzyka symbolicznie powraca do tego miasta.

W programie znajdzie się **Symfonia h-moll „Polonia”** – dzieło niezwykle, pełne emocji i głęboko związane z polską historią oraz pamięcią narodową. Szczególnego znaczenia nabiera fakt, że zabrzmi ono w **Bazylice św. Jana Chrzciciela w Berlinie**, w miejscu tak ważnym dla polskiej społeczności.

Obok „Polonii” usłyszymy **„Pieśń Heleny” Krzesimira Dębskiego** z filmu „Ogniem i mieczem”. Bardzo bliskie jest mi to muzyczne spotkanie dwóch pokoleń kompozytorów. Choć dzieła ich dziesięciolecia, ich muzyka potrafi przemawiać podobnym językiem – językiem emocji, historii i polskiej wrażliwości.

Szczególną radość sprawia mi również obecność **prof. Katarzyny Dondalskiej**, znakomitej polskiej śpiewaczki, od lat związanej z Berlinem. Jej niezwykły głos i osobowość artystyczna sprawia, że „Pieśń Heleny” nabierze jeszcze bardziej wyjątkowego wymiaru.

Ten koncert ma dla mnie także wymiar osobisty. W tym roku obchodzę **60-lecie pracy artystycznej**. Tym bardziej cieszę się, że mogę przeżywać ten jubileusz właśnie poprzez muzykę – wraz z Państwem, z Orkiestrą Academia i w mieście, które stało się częścią historii Paderewskiego.

Serdecznie zapraszam Państwa na ten wyjątkowy wieczór.

Mam nadzieję, że będzie to dla nas wszystkich nie tylko koncert, ale także chwila wzruszenia, refleksji i dumy z polskiej muzyki.

Do zobaczenia w Berlinie!

Prof. Bohdan Boguszewski
dyrygent

B BRANDENBURG MUSEUM
für Zukunft, Gegenwart
und Geschichte

Jarmark i Festyn Gwiazdkowy

21. Bożonarodzeniowe spotkanie z Polską
4 - 6.12 • www.sternenmarkt-potsdam.de

Gdy w Wigilię w Polsce na niebie pojawia się pierwsza gwiazdka, rozpoczyna się czas Bożego Narodzenia pełen muzyki, prezentów i pysznego jedzenia w gronie najbliższych. W dniach od 4 do 6 grudnia Jarmark Gwiazdkowy przeniesie tę świąteczną atmosferę na dziedziniec Kutschstallhof w historycznym centrum Poczdamu.

Na ponad 50 stoiskach będzie można znaleźć autorskie rękodzieło m.in. z bursztynu, ceramiki, lnu, drewna oraz porcelany. Do odwiedzin kuszą także polskie specjały: od pierogów i bigosu, przez oscypki i kielbasę krakowską, aż po ciasta i słodycze, gofry, grzane wino i polskie piwo.

O festiwalową atmosferę zadba 20-godzinny polsko-niemiecki program kulturalny z udziałem dwunastu grup muzycznych i ponad 100 wykonawców. Wystąpią m.in.: **Hajda Banda z muzyką ethno, Hasenscheiße z taneczną liryką, Kneipenchor, Stach Mat, Krakowiacy, oraz Mr. Postmann.**

Giełda Spotkań zaprasza do zapoznania się z działalnością polsko-niemieckich stowarzyszeń, ofertą polskiej literatury oraz stanowisk turystycznych.

Atrakcje interaktywne, warsztaty oraz świąteczny warsztat Świętego Mikołaja dla dzieci są dodatkową gwarancją spędzenia dobrego czasu na Jarmarku.

Pełen program: www.sternenmarkt-potsdam.de

Wstęp: 3,50 € (obejmuje również wejście do Muzeum Brandenburgii). Dzieci i młodzież do lat 14: wstęp wolny

Miejsce: dziedziniec Kutschstallhof Am Neuen Markt 9, 14467 Poczdam

Godziny otwarcia:

Pt., 4.12., godz. 16:00–20:00

Sob., 5.12., godz. 11:00–20:00

Niedz., 6.12., godz. 11:00–19:00

POLISH Pleasure

POLSKA IMPREZA W BERLINIE

BEST OF POLISH DJS
POLISH HITS • HOUSE
ALLTIME FAVORITE CLASSICS

**PIĄTEK
27 LISTOPADA
2026
OD: 23:00**

IMPREZA ANDRZEJKOWA

TIFFANY
BAR | CLUB | EVENT
ROSMARINSTR. 8 10117 BERLIN

**SOBOTA
28 LISTOPADA
2026
START 21:00H**

ANDRZEJKI 2026

DIREKT AM KUDAMM - BERLIN

Muzyka polska i Internationalw Partyhits

POLSCY DJ-E
DJ SK99
DJ PATRYK BEAT

Lokalizacja:
THE CAVE BERLIN Direkt am Kudamm
Kurfürstendamm 130 Nah S-Bhf Halensee

Sonderbar Mazury

Impreza Andrzejkowa
28.11.26 od 20:00

Czeka na was:
Ciepły i zimny bufet
Zabawy andrzejkowe

Gra dla was: DJ Cezar

Wstęp 10€

Rezerwacja pod nr tel.: 030 65778833
lub przez FB @Sonderbar Mazury

Karl-Marx-Str. 20, Neukölln, 12043 Berlin

Polnisches Bistro und Lebensmittel

Polskie Bistro w Berlinie – Twój Partner na Każdą Okazję!

Planujesz przyjęcie, spotkanie firmowe lub rodzinną uroczystość?
Zaufaj naszemu polskiemu bistro, które zadba o każdy szczegół Twojego wydarzenia! Specjalizujemy się w cateringu oraz kompleksowej obsłudze eventów.

Oferujemy nie tylko wyśmienite, autentyczne polskie dania, lecz także pełną obsługę kelnerską i dostawę bezpośrednią na miejsce.

Nasze menu to prawdziwa esencja polskich smaków – doskonale skomponowane na każdą okazję!

Rogale Marcińskie

Rogale Marcińskie – tylko w listopadzie! Tradycyjny smak Polski z białym makiem, orzechami i lukrem.

Zamów tylko u nas – Polnisches Bistro und Lebensmittel, Tempelhofer Damm 200, Berlin.

Tel.: +49 151 756 39 396

Dodatkowo zapraszamy do naszego bistro na przepyszne dania serwowane na miejscu. W naszym sklepie z polskimi produktami znajdziesz wszystko, co potrzebne, aby poczuć się jak w domu.

Skontaktuj się z nami i odkryj, jak smakowicie można uczcić każdą chwilę z polskim bistro w sercu Berlina!

Tempelhofer Damm 200 • 12099 Berlin • U6- Kaiserin Augusta
Tel. 0151 756 39 396

Berliński Tydzień Nauki

1-10 listopada 2026

BERLIN SCIENCE WEEK

In touch
1.—10.
NOV 26

Berliński Tydzień Nauki, obejmujący ponad 300 wydarzeń, ma na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na Berlin jako ośrodek naukowy.

Tydzień Nauki, koordynowany przez Fundację Falling Walls, stanowi międzynarodową platformę, na której co roku w stolicy spotykają się przedstawiciele świata nauki i społeczeństwa. W ramach tego wydarzenia 140 organizacji z Niemiec i zagranicą, w tym uniwersytety, instytucje badawcze i przedsiębiorstwa, zaprasza międzynarodowych ekspertów na specjalistyczne wydarzenia. Również berlińska publiczność jest zaproszona do zapoznania się z szerokim spektrum tematów naukowych podczas różnorodnych wydarzeń, takich jak dyskusje, warsztaty i przedstawienia.

Nowe centrum festiwalowe znajduje się w Haus der Kulturen der Welt (HKW). Nowa siedziba oferuje przestrzeń na wykłady, dyskusje i interaktywne formaty wydarzeń oraz będzie służyć jako centralne miejsce spotkań festiwalu. Nauka to wspólna przygoda: głęboko ludzki proces zadawania pytań, wątplenia i odkrywania. W ramach tegorocznego hasła festiwalowego „In Touch” Berlin Science Week 2026 skupia się na osobistym aspekcie nauki: na tym, jak badania naukowe wpływają na nasze życie, jak nas zmieniają i jak łączą nas ze sobą.

Podążając za tematami z lat 2024 i 2025 – „Common Ground” i „Beyond Now” – festiwal ponownie skupia się na jednostce: na tych, którzy zajmują się nauką, oraz na tych, których życie jest przez nią kształtowane. „In Touch” zadaje pytania: Co nauka oznacza dla mnie? W jaki sposób kształtuje to, czemu ufam, w co wierzę, jak nadaję sens rzeczom? Jak wpływa na moje życie? „In Touch” pokazuje naukę taką, jaka jest: demokratyczną praktykę wspólnego myślenia i poszukiwania wiedzy. Metoda naukowa należy do wszystkich. Jest wyrazem ludzkiej potrzeby zrozumienia świata, która rozwija się dzięki otwartości, ciekawości oraz chęci uczenia się na błędach i od siebie nawzajem.

Szczegóły: <https://berlinscienceweek.com/>

Bazaar Berlin

4-8 listopada 2026

Producenci i handlowcy z ponad 60 krajów prezentują na tych międzynarodowych targach swoje wyroby rzemieślnicze, projekty i produkty naturalne.

4 listopada targi „Bazaar Berlin 2026” po raz 64. otworzą swoje podwoje pod Funkturm. Na tar-

gach spodziewanych jest łącznie 500 wystawców z ponad 60 krajów. Producenci i handlowcy zajmujący się rękodziełem z całego świata spotkają się tu z licznymi gośćmi.

Bazaar Berlin, dawniej Import Shop Berlin, to zarówno egzotyczne centrum handlowe, jak i targowisko kultur, miejsce spotkań i wymiany kulturowej. Oferuje wszystko – od wyrobów artystycznych i rękodzieła po odzież i tekstylia domowe, biżuterię, biżuterię sztuczną, żywność i towary luksusowe, produkty naturalne, kosmetyki naturalne, sztukę współczesną i design oraz ozdoby świąteczne.

Od 2026 roku Mineralis po raz pierwszy będzie częścią targów Bazaar. Mineralis Berlin to gład minerali, skamieniałości i biżuterii. Sprzedawcy i kolekcjonerzy prezentują kryształy, kamienie szlachetne i skamieniałości.

Games Ground

5-8 listopada 2026

BERLIN GAMING FESTIVAL
05 - 08 November 2026

Games Ground to zarówno targi dla profesjonalistów z branży gier, jak i festiwal dla społeczności graczy. Jedno z najszybciej rozwijających się wydarzeń w Europie poświęconych grom, branży i społeczności.

Podczas trzydniowej imprezy Games Ground Berlin wszystko kręci się wokół gier. Na odwiedzających czekają panele dyskusyjne, wykłady i warsztaty z udziałem znanych prelegentów z branży gier, które odbędą się na dwóch scenach oraz w kilku strefach networkingowych. Nie zabraknie również interaktywnych pokazów scenicznych, licznych stanowisk do grania, cosplay i wielu innych atrakcji. Każdy, kto interesuje się karierą w branży gier, może podczas targów dowiedzieć się więcej o perspektywach zawodowych i możliwościach kształcenia w tej branży.

Targi o charakterze festiwalowym charakteryzują się połączeniem formatów biznesowych i społecznościowych. Pierwsze dwa dni są zarezerwowane dla profesjonalistów. W sobotę targi są otwarte dla publiczności.

Litewskie kino w Berlinie

5-8 listopada 2026

Co roku w kinach „Sputnik” i „Acud” odbywa się festiwal „Lithuanian Cinema Goes Berlin”, podczas którego prezentowane są litewskie filmy krótkometrażowe i pełnometrażowe. Jest to jedyny festiwal poza Litwą poświęcony produkcji filmowej tego kraju.

Pokazywane będą filmy pełnometrażowe, krótkometrażowe, dokumentalne oraz znaczące dzieła z przeszłości. Podczas festiwalu widzowie będą mogli zapoznać się z całym spektrum kultury filmowej krajów bałtyckich.

Pod hasłem „Zbliź się!” edycja festiwalu z 2026 roku skupia się na opowieściach na dużym ekranie, prywatnych archiwach filmowych oraz kinematografii analogowej. W programie znalazły się cztery nagrodzone litewskie filmy, wybór wybitnych filmów krótkometrażowych oraz powrót cyklu „Female Shorts” prezentującego filmy reżyserek. Ponadto w ramach programu specjalnego „Common Days. Litewskie filmy domowe, 1960–1970” zostaną wyświetlone zdigitalizowane prywatne nagrania 8 mm z Wilna. Program dopełnia warsztat poświęcony analogowej taśmie filmowej 16 mm oraz specjalny pokaz litewskich filmów krótkometrażowych.

Dni Baroku w Operze

7-27 listopada 2026

Raz w roku Staatsoper Unter den Linden organizuje Dni Baroku.

Podczas festiwalu Barocktage 2026 repertuar obejmie utwory od pierwszych dziesięcioleci istnienia opery jako gatunku aż po kluczowe dzieła powstałe ponad sto lat później, pod koniec

okresu baroku. Podobnie jak w najwcześniejszych operach, mityczna postać śpiewaka Orfeusza odgrywa kluczową rolę w operze Glucka „Orfeo ed Euridice”. Zanim mezzosopranistka Cecilia Bartoli powróci do Staatsoper w tej tytułowej roli, tenor Rolando Villazón podczas koncertu zgłębi muzyczne oblicza tej postaci, począwszy od czasów Claudio Monteverdiego. Na scenę ponownie powrócą „L'incoronazione di Poppea” Monteverdiego oraz „Dido i Eneas” Purcella w wykonaniu Akademie für Alte Musik Berlin, a zespół ten wystąpi również z koncertem. Christina Pluhar wraz ze swoim zespołem L'Arpeggiata wystąpi również kilkakrotnie, zwłaszcza w nowej inscenizacji Stefana Herheima fascynującej opery Francesco Cavalliego „La Calisto”.

Szczegóły:
<https://www.staatsoper-berlin.de/>

Dni Kultury Żydowskiej

12-22 listopada 2026

W 2026 roku „Jüdische Kulturtag” ponownie staną się świętem dla zmysłów – z muzyką, filmem i literaturą w centrum uwagi.

Dni Kultury Żydowskiej (Jüdische Kulturtag), organizowane przez Gminę Żydowską w Berlinie, odbędą się ponownie w 2026 roku. Dyrektorem artystycznym będzie menedżer kultury Abraham Toubiana. Wspólnie z Sarą Nachamą, dyrektorką ds. kultury w Gminie Żydowskiej, przygotuje on różnorodny program, który zaprezentuje wielowymiarowość kultury żydowskiej. Tematem przewodnim 39. edycji Dni Kultury Żydowskiej będzie „Zaddikim – Czas dla Sprawiedliwych”.

Dni Kultury Żydowskiej pozwalają zapoznać się z różnorodnością kultury żydowskiej. Dzięki jazzowi, soulowi, popowi, rockowi, muzyce synagogalnej, muzyce klasycznej, komiksom, literaturze, wykładom, publicznym nabożeństwom oraz dużemu festiwalowi wydarzenie to daje również gościom możliwość poznania kultury żydowskiej.

Wybrane wydarzenia:

Koncert inauguracyjny w wykonaniu Mariny Maximilian 12 listopada w synagodze przy Rykestraße. Czytanie z udziałem Charlesa Lewinsky'ego 16 listopada w Nowej Synagodze. Bezpłatne warsztaty komiksowe z Fabrice'em Sapolskim 17 listopada w Nowej Synagodze. Kolacja literacka z Lolą Gierzew i Anną Seeburger 18 listopada w Starej Synagodze. Spacer po mieście pod hasłem „Queerness i płeć społeczno-kulturowa w żydowskim Berlinie” 20 listopada. Koncert zamykający z udziałem Rami Kleinsteina 21 listopada w synagodze przy Rykestraße

Zeit für Zirkus - Nuit du Cirque

13-15 listopada 2026

„Zeit für Zirkus” (Czas na cyrk) to ogólnokrajowa odsłona europejskiego festiwalu „Nuit du Cirque”. Przez trzy dni w Berlinie wszystko kręci się wokół współczesnego cyrku.

Międzynarodowy festiwal cyrkowy „Nuit du Cirque” powstał w 2019 roku. Koordynowany przez berlińską organizację Forum Neuer Zirkus, w ramach odrębnego formatu angażuje różne placówki w całych Niemczech. Celem Zeit für Zirkus jest zaprezentowanie współczesnego cyrku nowej publiczności.

Szczegóły: www.zeitfuerzirkus.de

Christmas Garden Berlin

18 listopada 2026 – 10 stycznia 2027

Od listopada Ogród Botaniczny w Dahlem ponownie zaprasza odwiedzających na spektakularny wieczorny spacer po błyszczącym morzu światła w ramach imprezy „Christmas Garden Berlin”.

Zwiedzający mogą spędzić nastrojowy wieczór w bajkowej scenarii podczas trasy o długości około półtora kilometra. Ponad milion punktów świetlnych, 3000 łańcuchów świetlnych oraz mnóstwo kolorowych iluminacji zanurzają Ogród Botaniczny w przedświątecznym morzu światła. Centralnym punktem jest Wielki Pawilon, który wraz z Ogrodem Włoskim lśni w audiowizualnym dziele sztuki łączącym muzykę, projekcje i strumienie światła. Atrakcje jak „Łąka w blasku księżyca”, „Aleja poezji” oraz kolorowe „Tęczowe drzewo” tworzą świąteczną atmosferę.

Nostalgiczna karuzela, świąteczny rajd z zagadkami dla dzieci, świecąca wata cukrowa w świątecznej wiosce oraz interaktywne instalacje świetlne sprawiają, że wizyta w Christmas Gardens Berlin to przeżycie dla całej rodziny.

Nizo Yamamoto: Master of Anime Scenography

Wystawa potrwa do 10 stycznia 2027

Muzeum Rysunku Architektonicznego poświęca twórczości Nizo Yamamoto (1953–2023) pierwszą kompleksową wystawę poza Japonią. Yamamoto jest uważany za jednego z najbardziej wpływowych dyrektorów artystycznych japońskiej animacji. Przez ponad cztery dekady tworzył światy wizualne, które na trwałe zapisały się w pamięci fanów.

W Japonii twórczość Yamamoto od dawna cieszy się ogromnym uznaniem. Na arenie międzynarodowej jego nazwisko pozostaje jednak znacznie mniej znane niż filmy, w których tworzeniu odegrał kluczową rolę. Dzięki jego pracy przy filmach „Zamek w niebie” (1986), „Grób świetlików” (1988), „Księżniczka Mononoke” (1997) oraz „Dziewczynka, która przeskoczyła przez czas” (2006) jego obrazy są znane wizerunkiem na całym świecie.

Wystawa „Nizo Yamamoto – mistrz scenografii anime” stanowi kontynuację poprzednich ekspozycji Muzeum Rysunku Architektonicznego poświęconych scenografii w japońskich filmach animowanych: w 2016 roku wystawa „Architektura anime” prezentowała przestrzenie miejskie z najważniejszych anime science fiction, takich jak „Patlabor” (1989), „Ghost in the Shell” (1995) oraz „Ghost in the Shell 2 – Innocence” (2004); w 2022 roku wystawa „AKIRA – Architektura Neo-Tokio” po raz pierwszy na świecie zaprezentowała oryginalne tła z przełomowego filmu „AKIRA” (1988).

Kuratorem wystawy jest Stefan Riekes.

Tchoban Foundation
Christinenstraße 18, 10119 Berlin-Prenzlauer Berg

Marta Janik

Matuschewski
RECHTSANWÄLTE BERLIN

Oferujemy **szybkie terminy!**

Rozmowa z adwokatem odbywa się zawsze w języku polskim

- **PRAWO KARNE**
- **PRAWO CYWILNE**
- **PRAWO RODZINNE**
- **PRAWO DROGOWE**
- **PRAWO PRACY**

Tel. 030 48 82 57 48

+49160 903 59 551

www.polski-adwokat-berlin.de

Nürnberger Straße 49, 10789 Berlin, U-Bahnhof: Kurfürstendamm lub Wittenbergplatz

np

Rechtsanwältin
NATALIA M. POSPIESZNA

- PRAWO RODZINNE, ROZWODY
- PRAWO DROGOWE I KARNE
- PRAWO GOSPODARCZE, WINDYKACJA
- PRAWO UMÓW, ODSZKODOWANIA
- NAJEM I NIERUCHOMOŚCI

+49 (0) 163 9287 373

Kluckstr. 36 · 10785 Berlin · T +49 (0) 30 / 629 330 44
F +49 (0) 30 / 629 330 440 · office@np-law.de · www.np-law.de

**KANCELARIA ADWOKACKA
LUIZA A. KIJOWSKA**

Adwokat
Fachanwältin für Verkehrsrecht
Kurfürstenstraße 23
10785 Berlin

Tel.: 030 - 311 66 92 - 6

Fax: 030 - 311 66 92 - 7

Mobil: 0178 - 197 90 53

info@ra-kijowska.de
www.ra-kijowska.de

Służę Państwu z pomocą:

- prawo ruchu drogowego

Regulacja wypadków w Polsce i w Niemczech według prawa Unii Europejskiej.

- prawo rodzinne

- prawo cywilne

- prawo karne i wykroczeń
(Ogólne prawo karne, o charakterze seksualnym, narkotyków i nieletnich.)

Mecenas Kijowska rozmawia po polsku i niemiecku.

Monika Gdaniec

Adwokat
Fachanwältin für Familienrecht
Specjalistka do spraw rodzinnych

Porady i reprezentacja w sprawach prawa rodzinnego i prawa przemocy domowej:

- separacja
- rozwód
- mieszkanie małżeńskie
- podział majątku
- alimenty separacyjne
- przemoc domowa
- władza rodzicielska
- ustalenie widzeń z dziećmi
- ustalenie i podważenie ojcostwa
- ustalenie miejsca zamieszkania dziecka
- alimenty dziecięce i dzieci pełnoletnich
- porwanie dziecka przez rodzica

Nürnberger Straße 24A
10789 Berlin

www.gdaniec.eu
kanzlei@gdaniec.eu

Telefon: 030/ 397 28 682
Fax: 030/ 397 28 683
WhatsApp: 01515 29 00 995
Facebook:
Adwokat Monika Gdaniec

DOSTAŁEŚ ZWOLNIENIE Z PRACY W NIEMCZECH?

Zgłoś się do nas!

+49 176 621 89 624

Zajmujemy się:

- zwolnieniami dyscyplinarnymi,
- zwolnieniami na chorobowym,
- zwolnieniami w ramach redukcji etatów.

Zapraszamy na bezpłatny blog o niemieckim prawie pracy:

<https://prawnik-niemcy.pl/blog-rechtsanwalt-artur-schulz/>

**RECHTSANWALT
ARTUR SCHULZ**

Mainzer Str. 23
10247 Berlin
+49 30 245 37 516

Holstenstr. 96
24103 Kiel
+49 431 97 08 03

KAMIL KUBITZ

ADWOKAT - RECHTSANWALT
Mówimy po polsku

Świadczymy usługi prawne w języku polskim w zakresie:

prawa pracy, w tym szczególnie:

- wypowiedzenie umowy o pracę
- świadczenie pracy
- odprawa/odszkodowanie (Abfindung)
- leasing pracowników (Arbeitnehmerüberlassung)
- płaca minimalna
- napomnienie (Abmahnung)
- wynagrodzenie
- wynagrodzenie w okresie chorobowym

Doradzamy Państwu w dziedzinach prawa oraz reprezentujemy przed sądami i urzędami.

Kamil Kubitz
Rechtsanwalt/Adwokat

Wittenbergplatz 2
10789 Berlin
Tel.: 030/236377221
Fax: 030/236377269
E-Mail: kamilkubitz@aol.com

Kancelaria prawna Jhb.legal

Prawnicy specjalizujący się w prawie karnym

Od ponad 15 lat

Specjalizacja: prawo karne,
prawo karne skarbowe,
prawo cywilne, prawo pracy

Kontakt:
E-Mail: kontakt@jhb.legal
Internet: jhb.legal

Andreas Junge,
Adwokat

Telefon: polski/rosyjski 0157/37541355

KANCELARIA ADWOKACKA

Rok założenia 2003

Peter Kupisz

Kompetentna opieka prawna jest drogą do sukcesu

*Oferuję rzetelne porady oraz opiekę prawną
w języku polskim i niemieckim
w następujących dziedzinach prawa:*

- prawo karne i drogowe
- prawo rodzinne
- prawo pracy
- prawo gospodarcze

Peter Kupisz

biuro:
Blumenstr. 49, 10243 Berlin
(nahe Alexanderplatz
am U-Bhf. Strausberger Platz)

tel.: 030 68 23 11 07

fax: 030 68 23 11 08

kom. 0163/ 53 494 53, e-mail: kupisz@gmx.de, www.kupisz.de

Rechtsanwaltskanzlei

Grażyna Jopek
Rechtsanwältin i Radca prawny

Masz problemy prawne w Niemczech lub w Polsce?

Porady i obsługa prawna na gruncie prawa niemieckiego i polskiego
Reprezentacja przed sądami w Niemczech i w Polsce

Prawo cywilne (nakaz zapłaty)
rodzinne (rozwoły, alimenty)
spadkowe (testamenty, zachowek)
odszkodowania, prawo najmu
prawo karne, drogowe

Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin
U-Bahn: Leopoldplatz
☎ 030 / 547 37 078
Mobil: 01791295896
gjopek@web.de

ANWALTSKANZLEI STEFAN SLABIK

PORADY W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Szczególnie w kierunkach prawnych:

- PRAWO CYWILNE OGÓLNE - ALLGEMEINES ZIVILRECHT
- PRAWO PRACY - ARBEITSRECHT
- PRAWO CYWILNE I KARNE - DROGOWE -
VEHRKEHSZIVIL - UND VEHRKEHRSSTRAFRECHT
- PRAWO UBEZPIECZENIOWE - VERSICHERUNGSRECHT

www.advocat-slabik.de

Adwokat Slabik mówi po polsku!

MOTZENERSTR. 51, 12277 BERLIN

W pobliżu S-Bahn S-2

Stacja Schichauweg ca. 300 m

Tel.: 030 / 72 0192 88

Fax: 030 / 72 0192 89

Mobil: 0179 / 395 03 27

e-mail: Raslabik@t-online.de

Rechtsanwalt & Strafverteidiger

- Adwokat & obrońca karny -

Kurfürstendamm 152, 10709 Berlin

Tel.: 030 - 80 96 26 31

Mec. Bartłomiej Kononowicz (U7: Adenauerplatz)

- Prawo karne (główna działalność)
- Prawo drogowe (wypadki etc.)
- Prawo rodzinne (rozwoły)
- Prawo cywilne (nakazy zapłaty etc.)

Porady w języku polskim i niemieckim

Fax: 030-80 96 26 32 Mobil: 0163 - 384 80 96

E-Mail: ra@kononowicz.de Internet: www.kononowicz.de

Rechtsanwaltskanzlei
in Kooperation (keine GbR)

Rechtsanwalt
Tomasz Kochanowski

Steuerberatungskanzlei

Steuerberaterin Dipl. Kffr.
Katarzyna Kochanowska

Specjalizacja

- * Prawo Karne
- * Prawo Pracy
- * Prawo Podatkowe
- * Obsługa Spółek
- * Prawo Rodzinne

Specjalizacja

- * zakładanie firm i spółek
- * pełna obsługa podatkowa i księgowa
- * profesjonalne doradztwo podatkowe z uwzględnieniem międzynarodowego prawa podatkowego

E-Mail: kanzlei-kochanowski@t-online.de

E-Mail: stb@kochanowska.de

Bundesallee 87 – 88, Haus 13 Hinterhof, 12161 Berlin,

Tel.: 81 82 0003; Fax.: 81 82 0004

Sprechzeiten: Mo., Di., Do. 09:00 – 18:00, Mi. 09:00 – 16:00, Fr. 09:00 – 14:00

WYPADEK DROGOWY W NIEMCZACH?

Zgłoś się do nas! +49 176 621 89 624

Zajmujemy się:

- odszkodowaniami za wypadki w Niemczech,
- odszkodowaniami za wady zakupionych pojazdów,
- sprawami o zabranie prawa jazdy w Niemczech.

Zapraszamy na bezpłatny blog o niemieckim prawie drogowym:
<https://www.auta-prawo-niemcy.pl/blog/>

 RECHTSANWALT
ARTUR SCHULZ

Mainzer Str. 23
10247 Berlin

+49 30 245 37 516

Holstenstr. 96
24103 Kiel

+49 431 97 08 03

TŁUMACZE

Zygmunt J. Piątosa

Tłumacz przysięgły języków niemieckiego i polskiego
Teksty ekonomiczne, techniczne, prawne, dokumenty

Tłumaczenia ważne także w Polsce !

Tel. (030) 262 68 04, Fax (030) 261 27 69

Mobil (0172) 30 78 355

Zygmunt@compuserve.com

14197 Berlin-Wilmersdorf, Johannisberger Str. 41A

RA Magda Labun

Adwokat mówiący
w języku polskim

DZIEDZINY PRAWA:

cywilne m.in.:

- sprzedaży
- budowlane
- ruchu drogowego
- najmu

rodzinne

karne
prawo pracy

+49 30 470 13 99-6

www.kanzlei-labun.de

+49 172 753 25 78

Kantstraße 149
10623 Berlin

sekretariat@kanzlei-labun.de

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

Ewa Golabek-Alberth

Wszystkie tłumaczenia, krótkie terminy

tel.: 030 814 93 668 kom. 0152 226 79 474

fax: 030 21978655 golabek-alberth@vodafone.de

Braunschweiger Str. 50, 12055 Berlin, S/U Neukölln

Waldemar Maluśki - tłumacz przysięgły jęz. niemieckiego

Po uzgodnieniu terminu niektóre tłumaczenia wykonuję na poczekaniu:
akty urodzenia, małżeństwa itp., zaświadczenia do ślubu!

Biuro: Emmentaler Str. 95, 13409 Berlin-Reinickendorf

Dojazd do Residenzstraße/Emmentaler Straße: U8, Bus 122 i 125

Tel.: (030) 57798194; tel. kom.: 0162 917 96 98; e-mail: info@maluski.de

ŻYJĄC Z OSZUSTEM. 25 LAT NIEUCZCIWOŚCI.

CZYLI JAK NAJBLIŻSZA OSOBA MOŻE ZOSTAĆ NASZYM NAJWIĘKSZYM SZANTAŻYSTĄ.

Większość z nas wyobraża sobie oszustów matrymonialnych jako naciągaczy z aplikacji randkowych, którzy po dwóch tygodniach znajomości proszą o pilną pożyczkę i znikają bez śladu. W świecie ludzi zamożnych, biznesmenów i inwestorów operujących na osi Polska - Niemcy - Francja - Wielka Brytania - Austria, zauważyliśmy że prawdziwe zagrożenie wygląda zupełnie inaczej. Jest ciche, niezwykle cierpliwe i uderza z misyjną dokładnością

zawsze w te punkty, których ofiara się nie spodziewa.

Obecnie to zjawisko dostało nawet swoją nazwę: Long con czyli długoletnie wyrafinowane oszustwo, w którym manipulator przez lata buduje zaufanie, a nawet szantażuje tak swoją ofiarę, że zaczyna ona wierzyć że są to jej decyzje.

DZIAŁANIE MANIPULATORA

Scenariusz niemal zawsze zaczyna się tak samo. W życiu „Człowieka sukcesu” pojawia się nowa sympatia – osoba inteligentna, urokliwa, sprawiająca wrażenie niezależnej finansowo. Nie pyta o pieniądze. Przez rok, dwa, a nawet trzy lata buduje pozycję osoby bezgranicznie oddanej. Staje się powiernikiem sekretów, pomaga w trudnych momentach, jest wsparciem w biznesowych kryzysach, kimś, bez kogo nie można wyobrazić sobie codzienności.

Gdy zaufanie jest absolutne, mechanizm rusza. Najpierw pojawiają się prośby o drobne kwoty, rzekome przejściowe problemy, pomoc przyjaciółce/przyjacielowi czy inwestycję w „pewny biznes”. Dla zamożnego człowieka to kwoty niezauważalne, więc płaci, nie podejrzewając niczego złego.

Jednak apetyt rośnie w miarę jedzenia. Po kilku latach maska opada. Kwoty zaczynają drastycznie rosnąć, a odmowa ze strony partnera natychmiast wywołuje subtelny, a z czasem otwartą agresję. Ofiara nagle zdaje sobie sprawę, że wpadła w pułapkę i cały ten okres był jednym wielkim kłamstwem. Pojawia się paraliżujący strach: **Z kim ja tak naprawdę żyłem przez te wszystkie lata? Co on/ona o mnie wie i do czego wykorzysta te informacje?**

PULAPKA I SZANTAŻ

Największym dramatem ofiary nie jest utrata gotówki, ale świadomość, jak potężną wiedzę manipulator zgromadził przez lata. Wspólne wyjazdy za granicę, poufne rozmowy o podatkach, tajemnice handlowe firmy, nagrania z prywatnych, intymnych chwil – w rękach zawodowego oszusta każda z tych rzeczy staje się amunicją do szantażu. Dodatkowo oszust często wie kiedy się zjawić w życiu swojej ofiary- zazwyczaj wtedy kiedy są największe problemy- nieudany poprzedni związek, żaloba, problemy zdrowotne.

Ofiary często latami ulegają kolejnym żądaniom finansowym, bojąc się zniszczenia reputacji biznesowej, problemów z urzędem skarbowym (zarówno w Polsce, jak i w niemieckim Finanzamt) czy rozpadu rodziny, a nawet spotkaliśmy się z przypadkami, że mimo takiej sytuacji chcą dalej walczyć o ten związek i wierzą, że ulegając wszystko wróci do „normalności”. Czują się całkowicie osamotnione w swojej walce.

ROLA DETEKTYWA. ODWRÓCENIE SZANTAŻU.

W takich sprawach policja jest często bezradna, dopóki nie

dojdzie do otwartego, udokumentowanego przestępstwa. Działania tradycyjne mogą też sprowokować szantażystę do natychmiastowego uderzenia. Rola licencjonowanego detektywa polega na dyskretnym i całkowitym przejęciu inicjatywy.

Biuro Detektyw Domański w tego typu kryzysach wdraża wielopoziomowy plan śledczy:

- **Głęboki Background Check czyli Analiza przeszłości:** Sprawdzenie, kim naprawdę jest ta osoba. Często okazuje się, że jej poprzedni partnerzy w Niemczech, Polsce, Francji czy nawet w Luksemburgu zostali zniszczeni w dokładnie ten sam sposób, a ona sama posługuje się fałszowaną tożsamością lub historią życia.
- **Audyt podatności na szantaż:** Ustalenie, jakie realne dowody i informacje posiada manipulator, a co jest jedynie blefem mającym służyć panice.
- **Zabezpieczenie operacyjne:** Zebranie twardych dowodów na to, że to partner prowadzi działania przestępcze (wymuszenia, wyłudzenia).

W momencie, gdy oszust dowiaduje się, że przeciwko niemu gra profesjonalne biuro detektywistyczne, a jego własna przeszłość i ukrywane sekrety zostały ujawnione, układ sił natychmiast się odwraca. Strach zmienia stronę. Zamiast bezbronnej ofiary, po drugiej stronie stołu staje licencjonowany detektyw z gotowym materiałem dowodowym. To jedyny skuteczny sposób, by raz na zawsze przeciąć pętlę wieloletniego oszustwa i odzyskać wolność bezpieczny majątek oraz spokój.

Dodatkowo często rola detektywa ma charakter bardzo ludzki i psychologiczny. Tak jak wcześniej napisaliśmy; gdy policja oczekuje twardych konkretnych dowodów, my detektywi wysłuchamy naszego klienta, rozwiejemy wątpliwości, wesprzemy ofiarę i nie będziemy jej oceniać, ponieważ zdajemy sobie sprawę jak bardzo życie w ciągłym kłamstwie i znęcaniu psychicznym może wpłynąć na człowieka.

DETEKTYW DOMANSKI PL Sp. z o.o.

ul. Juliana Bartoszewicza 1C/49, 00-337 Warszawa
e-mail: detektywdomanski@gmail.com
www.detektywdomanski.pl
Tel. 0048 517 148 794

DETEKTEI-DOMANSKA

Kollwitzstraße 76, 10435 Berlin
Tel.: +49 175 997 4396
mailto:detektivdomanski@yahoo.de
www.detektivdomanski.de

FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA

Steuerkanzlei

Dr. Robert Józwiak
Steuerberater

- pełna pomoc podatkowo-księgowa
- doradztwo podatkowe w zakresie międzynarodowego prawa podatkowego
- obsługa polskich podmiotów gospodarczych świadczących usługi na terenie Niemiec
- reprezentacja przed niemieckimi sądami finansowymi

Bürozeiten:	
Montag	08.00 – 16.00 Uhr
Dienstag	08.00 – 16.00 Uhr
Mittwoch	geschlossen
Donnerstag	08.00 – 16.00 Uhr
Freitag	08.00 – 16.00 Uhr
Rabenstr.35, 13505 Berlin	
Tel.: (+4930) 431 36 25	
Fax: (+4930) 554 73 706	
E-Mail: stb@jozwiak-berlin.com	

KLARCHECK 24 – Twój partner w sprawach urzędowych i biznesowych w Berlinie
Chcesz założyć firmę w Niemczech? Masz problem z urzędami, dokumentami lub rozliczeniami?
Z nami wszystko załatwisz szybko, bez stresu i w swoim języku!
Oferujemy profesjonalne wsparcie dla osób prywatnych oraz przedsiębiorców – także dla osób bez meldunku.

Nasze usługi:

- Zakładanie działalności gospodarczej i pomoc w prowadzeniu firmy
- Rozliczenia podatkowe (firmowe i prywatne)
- Kontakt i korespondencja z urzędami
- Wypełnianie wniosków i formularzy
- Pomoc w uzyskaniu Kindergeld
- Indywidualne wsparcie krok po kroku

Dlaczego warto wybrać Klarcheck 24?

- Doświadczenie i znajomość niemieckich przepisów
- Obsługa w języku polskim
- Szybka realizacja spraw
- Jasne zasady i uczciwe ceny
- Indywidualne podejście do każdego klienta

Nie trać czasu na skomplikowane formalności – my zajmiemy się wszystkim za Ciebie!

Westfälische Str. 64, 10709 Berlin
Tel.: 030 23991885 również WhatsApp
E-mail: info@klarcheck24.de

Skontaktuj się z nami
i przekonaj się, jak proste
mogą być sprawy urzędowe!

RheinLand Versicherungen

Od 1880 roku na rynku niemieckim

Marek Seruga

Doradca ubezpieczeniowy dla klientów polskojęzycznych

Dla Ciebie i Rodziny

- Ubezpieczenie OC (Haftpflicht)
- Ubezpieczenie NNW (Unfall)
- Ubezpieczenia mieszkania i domu
- Ubezpieczenia zdrowotne
- Ubezpieczenia na życie
- Ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Dla Twojego Biznesu

- OC firmy (Betriebshaftpflicht)
- Ubezpieczenie majątku firmowego
- Ochrona prawna (Rechtsschutz)

Dlaczego Nasi Klienci Nas Wybierają?

Indywidualna analiza potrzeb

Dopasowane rozwiązania bez ukrytych kosztów

Profesjonalna obsługa w języku polskim

Bezpłatne porównanie ofert

030 / 516 522 90
0179 / 702 0572

marek.seruga@rheinland-versicherungen.de

10243 Berlin – Warschauer Str. 70
15537 Gosen/Neu Zittau
Am Müggelpark 25

Ubezpieczenia, Bankowość, Nieruchomości Sebastian Drag - 21 lat działalności

Professional Bachelor for Financial Consulting (CCI)

Oferuję:

- sprzedaż, kupno mieszkań / domów na terenie całych Niemiec
- kredyty na mieszkania własnościowe lub domy
- doradztwo finansowe oraz wszystkie ubezpieczenia prywatne i firmowe
- ubezpieczenia samochodowe - uznajemy wszystkie niższe z Polski!
- DKV Zahnzusatzversicherung - korzystne ceny - aż do 100% pokrycia rachunku

Lucy-Lameck-Straße 22/23 • 12049 Berlin
 www.sebastian.drag.ergo.de

Tel.: 030 / 629 843 69 • mobil: 0163 / 31 32 875
 e-mail: sebtermi@gmail.com

Allianz

Zapamiętaj, tylko u nas:

- bezpłatne doradztwo
- ubezpieczysz swoje auto korzystnie i tanio
- akceptujemy polskie niższe
- obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne
- oferujemy inne atrakcyjne ubezpieczenia

Claudia Podmokly i Matthias Podmokly

Emmentaler Str 56, 13407 Berlin
 E-Mail: claudia.podmokly@allianz.de
 E-Mail: matthias.podmokly@allianz.de

Tel.: 0162 4363313

J.N. Büroservice Berlin

Sprawy urzędowe - Agentur für Arbeit / Familienkasse / Gewerbeamt / Bürgeramt / Job Center / Wnioski / Odwołania / Tłumaczenia / Prowadzenie rachunków małych firm / Gewerbe bez stałego meldunku

Jarosław Nowakowski

Dipl.-Kfm

e-mail: jaroslaw.nowakowski-privat.de
 Tel/Fax.: 030 398 84 670
 Mobil: 0151/ 17890903

„Gertzen - Consulting” Ewa Gertzen

Niemożliwe umożliwiam! Od Gewerby po Jobcenter!!!

**Pomagam: w załatwieniu formalności urzędowych
 wypełniania dokumentów
 prowadzenia korespondencji**

Godziny otwarcia: 10.00 - 18.00

Tauernallee 63, 12107 Berlin Mariendorf
E-Mail: ewa.gertzen@hotmail.de

Nowy numer.: 0152-08 21 59 73

„NASZE POLSKIE BIURO“ rok założenia 2004

GEWERBEVERWALTUNG BÜROSERVICE

Serwis biurowy, adres do korespondencji, Gewerby bez stałego meldunku w Niemczech, formalności urzędowe, meldunkowe, JobCenter, Arbeitsamt, pisanie podań i odwołań, współpraca z niezależnymi biurami księgowymi i adwokatami, dostęp do wszelkich formularzy urzędowych, przepisów umiemych, Kindergeld, pisanie i archiwizacja rachunków dla „Gewerbowców”, ubezpieczenia.

Barfusstraße 11 13349 Berlin/Wedding Piotr Brzezinski Bus 120 U-6 Rehberge
Tel.: 030/77006344 • 030/239 16 284 • Kom.: 0176/49127482 • Fax: 030/23916283
naszeplbiuro@onet.pl

GEWERBE, SERWIS BIUROWY, KSIĘGOWOŚĆ, ROZLICZENIA PODATKOWE, SPRAWY URZĘDOWE

Oferujemy pomoc przy:

- rejestracji i prowadzeniu DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (bez konieczności stałego zameldowania w Niemczech)
- ADRES FIRMOWY (Gewerbe)
- prowadzeniu pełnej KSIĘGOWOŚCI
- uzyskaniu FREISTELLUNG i STEUERNUMMER dla polskich i niemieckich firm
- sprawach związanych z JOB-CENTER i AGENTUR FÜR ARBEIT
- uzyskiwaniu KINDERGELD, ELTERN GELD, GRUNDSICHERUNG
- ubezpieczeniach zdrowotnych - KRANKENVERSICHERUNG

WESOŁOWSKI
UNTERNEHMENSBERATUNG
BÜROSERVICE

Augustastraße 1
12203 Berlin, Lichterfelde

+49 (0) 152 553 349 41
www.polskiserwis.de
kontakt@polskiserwis.de

MAD DANIEL
Rechtsanwaltskanzlei mbH

POMOC W ZAKŁADANIU I PROWADZENIU FIRM [również dla osób bez meldunku]

- ROZLICZENIA PODATKOWE DLA FIRM I OSÓB PRYWATNYCH
- KORESPONDENCJA URZĘDOWA
- WYPEŁNIANIE FORMULARZY
- KINDERGELD
- UBEZPIECZENIA

SZYBKO • KOMPLEKSOWO • PRZYSTĘPNA CENA

tel. +49 30 600 594 34 DE
tel. +48 717 230 474 PL
fax: +49 30 657 099 45

info@daniel-kanzlei.de
www.daniel-kanzlei.de

GODZINY OTWARCIA: pn.-czw. 10:00-20:00, piątek nieczynne
Hertzbergstr.20, 12055 Berlin - Neukölln

PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA W POLSCE

30-376 KRAKÓW
ul. Tyniecka 158
+48 12 283 40 01
+48 12 283 40 02
GODZINY OTWARCIA: pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00, czw. 10-18

59-900 ZGORZELEC
ul. Lubańska 10e/8
+48 756 138 954
GODZINY OTWARCIA: pn.-pt. 8:00-16:00

69-100 SŁUBICE
Aleja Niepodległości 24B/1
+48 957 377 535
GODZINY OTWARCIA: pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00, czw. 10-18

71-001 Szczecin
Gorzowska 66/2
+48 914040066
GODZINY OTWARCIA: pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00, czw. 10-18

Twój Partner od ubezpieczeń, inwestycji i emerytury.

Zapraszamy:

LVM-Versicherungsagentur
Sylvia Grunt-Funke
Weimarer Straße 26, 10625 Berlin
Telefon 030 13886222
Mobil 0177 6057818
info@grunt.lvm.de, grunt.lvm.de

Agencja DEVK Versicherungen

Ubezpieczenia i kredyty – po polsku.

Od 25 lat w Berlinie. Ponad 15 000 klientów.

- Samochód (Kfz)
- OC prywatne (Haftpflicht)
- Mienie domowe (Hausrat)
- Kredyty hipoteczne i ratalne

Laura Zebun Doradczyni klienta, B.A. Insurance Management

 Kontakt przez WhatsApp
pon. – czw. 10 – 18 · pt. 10 – 14 · odpowiedź w 24 godziny

 030 666 43 222

 zebun@awtfinanz.de

 Manteuffelstr. 14a
12103 Berlin

Od ponad 20 lat Księgowość, Porady, Kursy,...

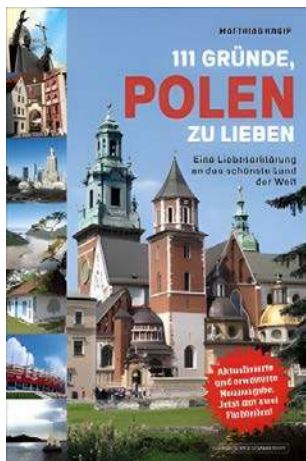
- organizacja pomieszczeń, adresu,...
- Arbeitsamt: Einstiegsgeld, Anlage EKS,...
- sprawy urzędowe, Businessplan,...
- też przy współpracy z Steuerberaterem.

Robert Koszewski Dipl. Betriebswirt
Pannwitzstr. 42a, 13403 Berlin,
e-mail: koszewski@web.de,
Tel.: 030/413 78 91, 0171 570 52 44

Połączenie: S8- Eichborndamm, U8- Rathaus Reinickendorf lub Bus - 221

111 powodów by kochać Polskę

Żyjąc na co dzień w Niemczech, w zawieszeniu między dwoma językami i dwoma światami, łatwo ulec rutynie i zapomnieć o cichym uroku naszej ojczyzny. Właśnie w takich momentach niezwykle odświeżające bywa spojrzenie kogoś z zewnątrz – kogoś, kto potrafi z ciepłym uśmiechem, humorem i naukową dociekliwością przypomnieć nam to, co w polskości najpiękniejsze.

Taką szansę mieliśmy okazję przeżyć podczas wyjątkowego wieczoru autorskiego w berlińskiej Bibliotece im. Ingeborg Drewitz w dzielnicy Steglitz-Zehlendorf. Bohaterem spotkania był Matthias Kneip – pisarz, poeta, publicysta i wieloletni pracownik Deutsches Polen-Institut w Darmstadt, a przede wszystkim pasjonat i znawca Polski. Zaprezentował on wznowienie swojej popularnej książki 111 powodów, by kochać Polskę (111 Gründe, Polen zu lieben).

Szczebrzeszyn w berlińskim Steglitz: Głos Michaela Karnetzkiego

Wydarzenie otworzył Michael Karnetzki, przedstawiciel Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Berlinie (Deutsch-Polnische Gesellschaft Berlin e. V.). To właśnie z jego ust padła niezwykle barwna historia o polskiej mowie i pasji poznawania naszego kraju.

Michael Karnetzki przypomniał zgromadzonym, że misją Towarzystwa jest budzenie ciekawości sąsiednim krajem, który leży przecież zaledwie 80 kilometrów od Berlina. Podkreślił, że nie ma już dzisiaj dawnych barier, a polski język – wbrew utartym mitom – wcale nie jest nie do przebycia dla kogoś, kto zna choć trochę łacińskiej gramatyki czy reguł wymowy. Aby to udowodnić, przytoczył anegdotę o ulubionym polskim łamańcu językowym, który doczekał się w Polsce własnego pomnika!

Karnetzki z rozbijającą szczerością opowiadał o Szczebrzeszynie w południowo-wschodniej Polsce. Miasteczko to rozstawił znany wiersz Jana Brzechwy o chrząszczu, który brzmi w trzcinie. Jak zauważył mówca, Szczebrzeszyn przekształcił ten fonetyczny majstersztyk w swój znak rozpoznawczy i wznosił pomnik chrząszcza – pierwszy tego typu monument na świecie! Co ciekawe, gdy Karnetzki odwiedził to miasto po latach, ze zdumieniem naliczył tam już nie jednego, a cztery chrząszcze! Przy okazji zachęcał zebranych, by odwiedzali nie tylko wielkie metropolie, takie jak Warszawa, Kraków, Wrocław czy Gdańsk, ale zapuszczali się też w mniejsze urokiwie zakątki – mijając po drodze miasta partnerские dzielnicy Steglitz-Zehlendorf, takie jak Nałęczów, Poniatowa czy Kazimierz Dolny, i mając na uwadze, że pobliski Lublin w 2029 roku stanie się Europejską Stolicą Kultury.

Polskie serce w berlińskiej bibliotece

Ze strony gospodarzy wydarzenie otworzyła Roswitha Serratti-Brandt, radna dzielnicy Steglitz-Zehlendorf ds. edukacji i kultury. Jako pochodząca z polskich terenów przygranicznych Polka, która od lat mieszka i pracuje w Niemczech, nie kryła osobistego wzruszenia i entuzjazmu dla tematu czytania. „Tytuł tej książki niezwykle do mnie przemówił. Muszę przyznać, że jako urodzonej Polce od razu przychodzi do głowy jeszcze więcej powodów, by kochać Polskę!” – mówiła z uśmiechem do zgromadzonych gości. W swoim wystąpieniu zwróciła uwagę na to, że za dowcipnymi anegdotami Kneipa kryje się coś znacznie głębszego: potrzeba prawdziwego zrozumienia drugiego człowieka poprzez poznanie jego kultury, tradycji i humoru. Podkreśliła także szczególną rolę biblioteki jako nowoczesnej przestrzeni spotkań i żywego dialogu międzykulturowego, gdzie mieszkańcy mogą nie tylko wypożyczać książki, ale przede wszystkim budować bliskie, sąsiedzkie relacje.

Jak Ślązak z Bawarczykiem, czyli skąd u Kneipa miłość do Polski?

Kiedy do głosu doszedł Matthias Kneip, publiczność od razu uległa jego gawędziarskiemu talentowi. Autor rozpoczął od osobistej i pełnej humoru historii o swoich korzeniach. Kneip urodził się w Ratyzbonie i wychował w Bawarii, jednak jego rodzice byli rodowitymi Górnoślązakami, którzy po wojnie znaleźli się w Niemczech.

Pisarz wspominał z uśmiechem, jak w dzieciństwie słuchał tajemniczych słów wypowiadanych przez rodziców. Pierwsze polskie frazy, które do niego docierały, brzmiały dla dziecięcych uszu niemal jak język chiński: „Sto lat, sto lat...” śpiewane na urodziny, polskie kolędy pod choinką czy opłatek przysyłany w kopercie niczym z nieba. Rodzice używali języka polskiego głównie wtedy, gdy chcieli ukryć przed dziećmi tajne sprawy – na przykład planowane prezenty gwiazdkowe! Mały Matthias i jego brat myśleli początkowo, że rodzice mówią... po bawarsku, dopóki kolega z Bawarii nie zrezygnował ze spróbowania rozszyfrowania tego „dialektu”.

Kiedy rodzice wyjawili, że to język polski, zaczęła się fascynacja, która ostatecznie doprowadziła Matthiasa Kneipa do studiów językoznawczych i wieloletniej pracy na rzecz zbliżenia obu narodów.

Złote zasady survivalu w Polsce: „Dziękuję, nie jestem głodny”

Spotkanie przebiegało w języku niemieckim, ale przesiąknięte było polskim duchem. Kneip z niezwykłą celnością opisywał absurd i uroki polskiej codzienności. Słuchacze co rusz wybuchali śmiechem, rozpoznając w jego anegdotach własne doświadczenia.

Jednym z najzabawniejszych wątków była opowieść o polskiej gościnności i o jedynym zdaniu w języku polskim, które zdaniem brata autora gwarantuje przetrwanie podczas wizyty u polskiej rodziny: „Dziękuję, nie jestem głodny!” Kneip tłumaczył niemieckiej części widowni, że w Polsce goszczenie kogoś oznacza karmienie bez końca. Gdy niemieckie dziecko wychowane w zasadzie „zjedz wszystko z talerza” trafia do polskiego domu, wpada w pułapkę – pusty talerz jest dla polskiej gospodyni natychmiastowym sygnałem do nałożenia kolejnej, jeszcze większej porcji!

Publiczność żywo reagowała także na Kneipowe rozważania o polskim słowie „trudno”. Pisarz zauważył, że „trudno” to nie tylko słownikowe określenie ciężkich warunków, ale cała filozofia życia – mieszanka rezygnacji, fatalizmu, ale też głębokiego spokoju ducha. Podczas gdy Niemiec na opóźnienie pociągu o dwie godziny reaguje furią i protestami przy okienku obsługi, Polak ze spokojem składa gazetę, wzdycha: „No, trudno...” i idzie do stacyjnego baru na kawę.

Odkryć Polskę na nowo w listopadzie

Wystąpienie Matthiasa Kneipa w Berlinie przypomniało nam wszystkim, że Polska to kraj niebanalny, pełen kontrastów, niezwykłej życzliwości i głębokich tradycji.

Gdy w ten listopadowy czas zasiadamy w domowych pampuchach, narzekamy na pogodę czy politykę i zastanawiamy się nad własną tożsamością, warto spojrzeć na naszą ojczyznę oczami kogoś takiego jak Matthias Kneip, Michael Karnetzki czy Roswitha Serratti-Brandt. Odkryjemy

wtedy, że nasze kulturowe „dziwactwa” – od obyczaju dzielenia się opłatkiem, przez niekończące się obiady u babci, aż po stawianie pomników chrząszczom – to właśnie te drobne kamyczki, z których buduje się nasza unikalna tożsamość. I że powodów, by kochać Polskę, jest znacznie więcej niż 111. Trzeba tylko chcieć je dostrzec.

Spotkanie odbyło się dzięki współpracy Biblioteki im. Ingeborg Drewitz oraz Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Berlinie (Deutsch-Polnische Gesellschaft Berlin e. V.), ze wsparciem Fundacji Sanddorp (Sanddorp-Stiftung).

Anna Burek

Cyfrowa fabryka cieni. Od Jednostki 8200 do globalnego rynku inwigilacji.

w Toronto, opublikowało raporty, które wstrząsnęły branżą cyberbezpieczeństwa.

Na wyciekłej liście ponad pięćdziesięciu tysięcy numerów telefonów wytypowanych do potencjalnej inwigilacji przez klientów **izraelskiej firmy NSO Group** nie znajdowały się wyłącznie dane poszukiwanych szefów karteli narkotykowych czy komórek terrorystycznych.

Widniały tam numery prezydenta Francji Emmanuela Macrona, saudyjskich dysydentów, meksykańskich śledczych, węgierskich wydawców i polskich polityków. Cyfrowy oręż, zaprojektowany pod sztandarem bezkompromisowej walki z najcięższą przestępczością, okazał się uniwersalnym wytrychem politycznym.

Aby zrozumieć mechanizmy tego zjawiska, należy przyjrzeć się strukturze, w której wzięło ono swój początek. Na obrzeżach Tel Awiwu, w bazie **Camp Gilgit**, mieści się siedziba Jednostki 8200 (**Unit 8200**) – największej i najbardziej kluczowej formacji w strukturach Amanu, czyli izraelskiego wywiadu wojskowego.

Ze względu na ciągłe zagrożenie geopolityczne Izrael stworzył unikalny w skali globalnej system rekrutacji. Specjalne algorytmy i wysłannicy jednostki przeczesują szkoły średnie w poszukiwaniu czternasto- i piętnastolatków o ponadprzeciętnych zdolnościach matematycznych, lingwistycznych i logiki programistycznej.

Trafiający tam osiemnastolatkowie, zamiast tradycyjnego drylu, przechodzą ekstensywny kurs inżynierii wstecznej, analizy szyfrów, eksploatacji luk w oprogramowaniu i tworzenia ofensywnego kodu. Po zakończeniu obowiązkowej służby wojskowej absolwenci tej formacji nie zasilają jednak urzędów państwowych.

Zamiast tego zasilają tak zwane „**Silicon Wadi**” – izraelski ekosystem nowych technologii, stając się założycielami gigantów branży, takich jak Check Point, Palo Alto Networks czy CyberArk.

W 2010 roku trzech absolwentów tej wywiadowczej kuźni – **Niv Karmi, Shalev Hulio** oraz **Omri Lavie** – postanawia skomercjalizować swoje unikalne doświadczenia i zakłada spółkę NSO Group (nazwa powstała z pierwszych liter ich imion). Ich celem stało się stworzenie oprogramowania, które do cna odmieni rynek inwigilacji elektronicznej.

Produktem flagowym NSO stał się system **Pegasus**.

Jego przełom technologiczny polegał na całkowitym odejściu od dotychczasowych, zawodnych metod socjotechnicznych. W starszych generacjach oprogramowania szpiegowskiego powodzenie ataku zależało od błędu człowieka: ofiara musiała kliknąć w spreparowany link w wiadomości SMS, pobrać zainfekowany załącznik e-mail lub zainstalować zmanipulowaną aplikację.

NSO wpompowało dziesiątki milionów dolarów na rynku nieoficjalnym w zakup i rozwój podatności typu Zero-Day (czyli luk w kodzie nieznanych jeszcze samemu producentom oprogramowania) oraz technik ich eksploatacji bez udziału użytkownika – tak zwanych ataki Zero-Click.

W nowym modelu operacyjnym **atakujący nie potrzebuje od ofiary absolutnie niczego**.

Wystarczy, że system wysłał na dany numer telefonu specjalnie skrojony, zniekształcony pakiet danych za pośrednictwem domyślnych usług systemowych, takich jak Apple iMessage, FaceTime czy WhatsApp.

Pakiet ten wywołuje tak zwany przepełnienie bufora (buffer overflow) w pamięci ram ramki procesora, przełamuje zabezpieczenia piaskownicy (sandbox) i po cichu wykonuje ukryty kod.

Urządzenie w kieszeni nie emituje żadnego dźwięku, ekran nie rozbłyśnie, a sam Pegasus po udanej instalacji natychmiast kasuje ślady po przychodzącym połączeniu lub wiadomości z logów systemowych.

Z chwilą udanego przełamania zabezpieczeń смартфон przestaje faktycznie należeć do swojego właściciela. **Pegasus uzyskuje uprawnienia korzenia (root) lub administratora**, co daje mu nieograniczony wgląd we wszystkie zasoby urządzenia.

System rozwiązuje m.in. problem szyfrowania typu end-to-end, z którego korzystają nowoczesne komunikatory, takie jak Signal, WhatsApp czy Telegram. Pegasus nie musi łamać matematycznych algorytmów szyfrujących w sieci – przechwytywa tekst bezpośrednio z bufora klawiatury podczas jego pisania lub zrzuca obraz z ekranu w momencie odczytu wiadomości przez użytkownika.

Co więcej, operatorzy systemu zyskują możliwość **zdalnej aktywacji mikrofonu i kamer** w trybie ciągłym, pobierania pełnej historii lokalizacji GPS, czytania wiadomości e-mail oraz pobierania zapisanych w pamięci zdjęć i baz haseł.

Tego rodzaju technologia nie funkcjonowała jednak w próżni rynkowej. Globalny sukces komercyjny NSO był ściśle uzależniony od polityki państwa. Każda transakcja, podpisana umowa czy licencja eksportowa NSO Group wymagała bezwzględnej zgody DECA (Defense Export Controls Agency) – Agencji Kontroli Eksportu Obronnego działającej przy Ministerstwie Obrony Izraela.

Pegasus przestał być zwykłym oprogramowaniem komercyjnym; stał się kluczowym aktywnym dyplomatycznym i narzędziem polityki zagranicznej Jerozolimy. Licencje na dostęp do systemu przyznawano, a w niektórych przypadkach cofano, w zależności od celów geopolitycznych państwa – co widać było wyraźnie m.in. w procesie budowania relacji i normalizacji stosunków z państwami Zatoki Perskiej

w ramach tak zwanych Porozumień Abrahamowych.

Szybko okazało się jednak, że kontrola nad tym, do czego rządy-klienci wykorzystują uzyskane oręż, jest iluzoryczna lub wręcz celowo pomijana. Systematyczne ujawnianie przez media i organizacje pozarządowe przypadków śledzenia prawników zajmujących się prawami człowieka w Meksyku, dyplomatów w Hiszpanii, krytyków władzy w Arabii Saudyjskiej, czy polityków opozycji w Polsce i na Węgrzech, doprowadziło do międzynarodowego kryzysu.

Reakcja instytucjonalna, choć spóźniona, była gwałtowna. W listopadzie 2021 roku Departament Handlu Stanów Zjednoczonych podjął precedensową decyzję o wpisaniu NSO Group (oraz innej izraelskiej firmy Candiru) na tak zwaną Entity List – czarną listę podmiotów działających wbrew interesom bezpieczeństwa narodowego USA, co odcłodziło firmę od amerykańskich inwestorów, technologii i rynku.

Niedługo potem giganci technologiczni wytoczyli własne działo: koncern Apple wytoczył NSO pozew sądowy i zaczął wysyłać powiadomienia o zagrożeniu do zidentyfikowanych ofiar, a w systemie iOS zaimplementował rygorystyczny tryb bezpieczeństwa Lockdown Mode, wyłączający w telefonie szereg zaawansowanych funkcji systemowych w celu zablokowania wektorów ataku typu Zero-Click.

Mimo narastających problemów finansowych NSO Group, utraty płynności i zmian na stanowiskach zarządczych, zjawisko stworzone przez ten ekosystem nie zniknęło z rynku. Pokazało ono jedynie pozostałym graczom, że na komercyjny cyberwywiad istnieje nieograniczony wręcz popyt ze strony aparatów państwowych. Miejsce NSO zaczęły sprawnie zajmować nowe podmioty i konsorcja, takie jak grupa Intellexa sprzedająca oprogramowanie Predator, działające z terytorium Grecji, Cypru czy Europy Wschodniej i wykorzystujące zbliżone metody operacyjne.

Lekcja płynąca z historii Jednostki 8200, NSO Group i Pegasusu pozostaje zatem twardego faktu: technologia raz wypuszczona z laboratoryjnych murów wojska nie daje się łatwo zamknąć z powrotem. Dopóki istnieje państwo-wy monopol na stosowanie przynus i niegasnący apetyt na cyfrową wiedzę o obywatelach, komercyjny rynek ofensywnych cyberbroni będzie się regenerował, stale szukając kolejnych szczylin w urzędzeniach, które bezrefleksyjnie nosimy w kieszeniach.

Bartosz Drajling
Finanzdienstleistungen
Berlin-Wilmersdorf
T: 01511 8666 445
F: 030 92109905
M: drajling.finanz@web.de

Katharina-Heinroth-Grundschule

Staatliche Europa-Schule Berlin
(Deutsch / Polnisch)

**Cieszymy się na kontakt z Państwem
i Państwa dzieckiem!**

Wir freuen uns auf Sie und Ihr Kind!

Katharina-Heinroth-Grundschule
Münstersche Straße 16
10709 Berlin
Tel: (030) 89043951-11

www.katharina-heinroth-grundschule.de

Berlinek

**Bildungszentrum
GmbH & Co. KG**

Intensywne kursy języka niemieckiego

Prowadzone przez kompetentnych i miłych nauczycieli z licencją BAMF,
w międzynarodowych grupach i miłej atmosferze

Możliwe dofinansowanie lub przejęcie całych kosztów
przez JobCenter lub Urząd d.s. Migracji i Uchodźców
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge

Kursy odbywają się rano, po południu lub wieczorem - stacjonarnie lub online

Oferujemy także Jobcoaching, programy indywidualne oraz korepetycje:
angielski, francuski, hiszpański, polski, rosyjski oraz inne przedmioty

Szkoła w Charlottenburg

Kantstraße 151, 10623 Berlin
Tel.: 030 347 87 266
post@berlinek.de

Szkoła w Reinickendorf

Maarer Str. 48, 13435 Berlin
Tel.: 030 403 96 222
post-mv@berlinek.de

Zapraszamy! www.berlinek.eu

Weź udział w badaniu!

Szukam kobiet do wywiadów do mojego doktoratu. Jesteś Polką mieszkającą w Berlinie
i pracujesz:

- sprzątasz prywatne mieszkania
- opiekujesz się osobami starszymi lub dziećmi
- jako pomoc domowa

Porozmawiajmy - ok. 90 minut. Oferuję 20€ za rozmowę.

Kontakt:

☎ +49 162 6459 149

☎ +49 698 866 448

✉ j.okrucinska@fu-berlin.de

lub przez
formularz:

Dziękuję!

Dwuosobowe grupy fachowców oraz pojedynczy rzemieślnicy na terenie Berlina

W celu realizacji długoterminowych zleceń na terenie Berlina poszukujemy
dwuosobowych zespołów fachowców oraz pojedynczych rzemieślników.

Zakres prac: prace podłogowe (PVC oraz cyklinowanie), szpachlowanie
Q2 i Q3, płytkowanie, lakierowanie okien, drzwi i grzejników, montaż
sanitariatów oraz gniazdek i włączników, kładzenie kabli elektrycznych
oraz pomniejsze prace dodatkowe, mile widziana umiejętność
wykonywania prac sanitarno-grzewczych

Wymagania: polska lub niemiecka działalność gospodarcza
(Gewerbe), Freistellungsbescheinigung, komplet narzędzi, własny
transport, gotowość do podjęcia długoterminowej współpracy

Nie zapewniamy zakwaterowania, dlatego prosimy o kontakt
tylko i wyłącznie osoby z Berlina i okolic.

W przypadku zainteresowania naszą ofertą prosimy o kontakt:

E-Mail: m.wiacek@mc-work.com **Tel.:** 0176 276 679 92

APSHAUSTECHNIK - OGŁOSZENIE O PRACĘ

ZATRUDNIMY

Instalatorów SHK oraz Płytkarzy (Glazurnik)
Miejsce pracy: Berlin i okolice

Wymagania:

Doświadczenie w branży, prawo jazdy kat. B.
Język niemiecki mile widziany.

Zakres prac:

Instalacje grzewcze i sanitarne, remonty łazienek
„od A do Z”, układanie płytek.

Oferujemy:

Stała praca – pełny etat, atrakcyjne wynagrodzenie,
samochód służbowy, narzędzia, stałe zlecenia.

0160 1813587 lub 0160 1829294

apshaustechnik@gmail.com

Biuro ogłoszeń

KONTAKTÓW

e-mail: webmaster@kontakty.org

www.kontakty.org

Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin

tel.: 030 3241632

fax: 030 37591850

ZATRUDNIMY

FINANZBUCHHALTER (W/M/D)

📍 Berlin (praca stacjonarna) 💰 45.000 € – 70.000 € / rok 📄 umowa o pracę

Poznaj szczegóły oferty

zescanuj kod QR!

APLIKUJ JUŻ TERAZ!
karriere@fibufly.de

fibufly GmbH
 Fanny-Zobel-Straße 9, 12435 Berlin
 +49 (0) 174 332 18 03

JUNIOR FINANZBUCHHALTER (W/M/D)

📍 Berlin (praca stacjonarna) 💰 36.000 € – 42.000 € / rok 📄 umowa o pracę

Poznaj szczegóły oferty

zescanuj kod QR!

APLIKUJ JUŻ TERAZ!
karriere@fibufly.de

fibufly GmbH
 Fanny-Zobel-Straße 9, 12435 Berlin
 +49 (0) 174 332 18 03

Rzeczoznawczyni majątkowa

Uczę, jak kupić nieruchomość w Niemczech – krok po kroku

Pomagam zrozumieć cały proces zakupu nieruchomości – od pierwszej decyzji, przez kluczowe etapy, aż po podpisanie umowy.

Przekazuję rzetelną wiedzę, która pozwala uniknąć niepewności i kosztownych błędów.

Nie sprzedaję nieruchomości.
 Działam wyłącznie w Twoim interesie.

OLGA ŁUCZEWSKA

www.gerpol-realestate.com
info@gerpol-realestate.com
 +48 694 485 624

Działki na sprzedaż – Trzebule

Na sprzedaż 37 działek o powierzchni od 2800 do 5600 m², położonych przy Parku Pałacowym

Działki z dojazdem i dostępem do wodociągu.

Część działek posiada warunki zabudowy (WZ). Idealne pod siedlisko, inwestycję lub agroturystykę.

Ceny:

Działki siedliskowe: 9–13 zł/m²

Działki z warunkami zabudowy (WZ): 45–50 zł/m²

Tel. +49 172 301 0289
E-mail: janek1604@yahoo.com

5250 m² przemysłowa działka,
w 16321 Bernau, erbpacht do wynajęcia
lub sprzedania. Zabudowana domkiem 90m².
Tel.: 0152 56470068

BRAINS TRUST GMBH
 WIRTSCHAFTSPRÜFUNGSGESELLSCHAFT
 STEUERBERATUNGSGESELLSCHAFT BERLIN

Jesteśmy nowoczesną kancelarią z siedzibą w centrum Berlina w pobliżu Kościoła Pamięci (Gedächtniskirche). Zajmujemy się obsługą księgową i prawną-podatkową głównie dla przedsiębiorstw z Polski wchodzących lub działających już na rynku niemieckim, np. w formie GmbH lub UG.

W celu powiększenia naszego zespołu poszukujemy:

- osoby z wykształceniem i doświadczeniem księgowym na rynku niemieckim ze znajomością języka polskiego i niemieckiego
- osoby chętnej do nauki zawodu – specjalista do spraw podatkowych (Ausbildung zum/zur Steuerfachangestellten).

W przypadku zainteresowania prosimy o kontakt.
 Meinekestr. 27, 10719 Berlin
info@brains-trust.eu
 Tel. +49 30 / 88 92 27 80 • Tel. +48 696 004 412

Szukamy miłej i rzetelnej pomocy do sprzątania u osób starszych, od poniedziałku do piątku na Minijob. Mile widziane auto i podstawowa znajomość języka niemieckiego. Obszar: Lankwitz, Zehlendorf, Steglitz, Mariendorf Prosimy o kontakt pod nr. 0163 9804862 Milena Bajor

Wynajmę komfortowy jednoosobowy pokój w dużym słonecznym mieszkaniu w dzielnicy Reinickendorf. Łazienka, kuchnia z nowymi sprzętami AGD, 2 piętro, czyste i zadbane mieszkanie. Idealne dla pracującej osoby. Kontakt pod numerem +4917610430496

Pokój dla dwóch osób do wynajęcia w dzielnicy Reinickendorf.
 Tel.: 0179 4771746

Umeblowany i wyposażony pokój w trzypokojowym mieszkaniu w dzielnicy Adlershof **wynajmę łącznie z zameldowaniem** spokojnej pracującej osobie. Opłata miesięczna całkowita €550.
 Telefon +49 172 3051689

BERLIN-REINICKENDORF – 2-PKOJOWE MIESZKANIE NA WYNAJEM

Do wynajęcia jasne, nowoczesne mieszkanie o powierzchni **58 m²**, w **nowym budownictwie z 2021 roku**, położone w spokojnej i dobrze skomunikowanej dzielnicy **Berlin-Reinickendorf**.

Mieszkanie znajduje się na **1. piętrze, od strony południowej**, dzięki czemu jest bardzo dobrze doświetlone. Do dyspozycji mieszkańców jest również **duży balkon, piwnica i spiżarnia (Abstellraum) oraz winda**.

Najważniejsze informacje: 2 pokoje – salon z otwartą kuchnią oraz sypialnią, 58 m² powierzchni, 1. piętro, ekspozycja południowa, duży balkon, nowoczesne budownictwo – rok 2021, jasne i zadbane wnętrza, nowoczesna łazienka z prysznicem, około **5 minut spacerem do stacji S-Bahn Waidmannslust**, mieszkanie dostępne od **01.01.2027**

Koszty: Kaltmiete: 1.140 €. Betriebskosten: 260 €

Warmmiete: 1.400 € miesięcznie

Kontakt: paulina_grzelka@yahoo.de, WhatsApp: +44 7387 287005

Uwaga: kuchnia pod zabudowę (Einbauküche) ze sprzętem w stanie idealnym dostępna za dodatkową opłatą od aktualnego najemcy

Spadek w Niemczech: ile naprawdę kosztuje odziedziczona nieruchomość?

Moim okiem – rada pośrednika

Odziedziczenie mieszkania lub domu często przychodzi w momencie, w którym ostatnią rzeczą, na jaką mamy siłę, są formalności, dokumenty i decyzje finansowe. Po stracie bliskiej osoby trzeba zmierzyć się nie tylko z emocjami, lecz także z odpowiedzialnością za nieruchomość. A ta, niezależnie od tego, czy ktoś w niej mieszka, czy stoi pusta, nadal generuje koszty. W swojej pracy spotykam osoby, które chcą jak najszybciej uporządkować sprawy spadkowe, ale również takie, które przez lata odkładają decyzję o odziedziczeniu mieszkaniu. Obie sytuacje są zrozumiałe. Warto jednak wiedzieć, jakie możliwości mamy i ile naprawdę wart jest odziedziczony majątek.

Kiedy potrzebna jest pomocna dłoń

Kilka lat temu zgłosiła się do mnie kobieta, która niedawno straciła mamę. Była zagubiona i musiała jednocześnie poradzić sobie z żałobą oraz poważnymi zobowiązaniami finansowymi. Zależało jej na możliwie szybkiej sprzedaży odziedziczonej nieruchomości, ale sama liczba spraw do załatwienia była przytłaczająca.

Pomogłam jej znaleźć notariusza, który zajął się sprawami spadkowymi. Równolegle przejęłam przygotowanie nieruchomości do sprzedaży: wystąpiłam do urzędu budowlanego o dokumentację i zaangażowałam architekta. Kiedy tylko otrzymaliśmy od notariusza zielone światło do przeprowadzenia transakcji, znalazłam kupca.

Po zakończeniu procesu klientka podziękowała mi, mówiąc, że zdjęłam z niej ogromny ciężar w jednym z najtrudniejszych momentów jej życia. To właśnie takie sytuacje przypominają mi, że pośrednictwo nieruchomości nie zawsze zaczyna się od pytania o cenę. Czasami zaczyna się od uporządkowania spraw, wskazania kolejnych kroków i przejęcia części obowiązków, na które druga osoba nie ma już siły.

Ile naprawdę kosztuje nieużywany dom?

Druga historia pokazuje zupełnie inny problem. Jedna z właścielek odziedziczyła nieruchomość kilkanaście lat temu po wujku, który mieszkał w Berlinie w dzielnicy Wittenau. Z czasem przestała do niej przyjeżdżać i przez kilka lat nie sprawdzała, jak wygląda sytuacja na miejscu. Dopiero później zaczęła dostrzegać, jakie koszty generuje utrzymywanie tego majątku. To sytuacja, w której warto na chwilę zatrzymać się i policzyć nie tylko potencjalną cenę sprzedaży, lecz także wszystkie wydatki związane z posiadaniem nieruchomości. Podatki, ubezpieczenie, ogrzewanie, opłaty administracyjne, konieczne naprawy czy remonty mogą z czasem tworzyć znaczącą sumę. W przypadku pustego domu dochodzi jeszcze ryzyko, że niezauważone problemy techniczne będą się pogłębiać.

Paradoksalnie wielu właścicieli zna wysokość miesięcznych rachunków, ale nie zna aktualnej wartości swojego majątku.

Tymczasem ceny zmieniają się, podobnie jak stan budynku i potrzeby jego właścicieli.

Sprzedać, wynająć czy zachować?

Nie ma jednej odpowiedzi dobrej dla wszystkich. Wynajem może zapewniać dochód, ale wiąże się z obowiązkami i ryzykiem. Zachowanie nieruchomości może mieć sens ze względów rodzinnych lub inwestycyjnych. Sprzedaż pozwala natomiast uwolnić kapitał i zakończyć ponoszenie kosztów związanych z posiadaniem lokalu.

Przed podjęciem decyzji warto ustalić aktualną wartość rynkową nieruchomości, oszacować koszty jej utrzymania i sprawdzić kwestie formalne oraz podatkowe. W przypadku spadku znaczenie mogą mieć między innymi dokumenty potwierdzające prawa do nieruchomości i ewentualne wymogi związane z przeprowadzeniem sprzedaży. Konkretnie konsekwencje podatkowe najlepiej skonsultować z doradcą podatkowym.

Pierwszy krok? Poznać wartość nieruchomości

Jeśli odziedziczyli Państwo mieszkanie lub dom w Niemczech i zastanawiają się, co zrobić z nieruchomością, warto zacząć od poznania jej aktualnej wartości. Pomagam właścicielom przygotować nieruchomość do sprzedaży, uporządkować niezbędną dokumentację i przejść przez kolejne etapy procesu.

Czasami najlepszą decyzją jest sprzedaż. Innym razem warto rozważyć inne rozwiązanie. Najważniejsze, by nie podejmować jej w ciemno. Zapraszam do kontaktu w sprawie bezpłatnej i niezobowiązującego oszacowania wartości nieruchomości.

Olga Martin
Pośrednik nieruchomości w Berlinie
Immolla – www.immolla.com

Olga Martin

Pośrednik nieruchomości w Berlinie

www.immolla.com

+49 171-238-14-95

olga@immolla.com

Specjalista Ginekologii i Położnictwa

Dr. med. Jarosław von Mach-Szczypiński

Praxis:
Hermannplatz 5, 10967 Berlin
(Neukölln; U-Bhf Hermannplatz)
Telefon: (030) 691 43 03
Handy: 0171 1437301

Sprechzeiten:
Montag bis Donnerstag
9:00-13:00 und 15:00-18:00
Przyjmujemy też pacjentki
bez karty ubezpieczenia

AGNIESZKA DIAK
psycholog
pedagog resocjalizacyjny

Każda zmiana zaczyna się od rozmowy

+49 178 248 1603
Berlin, Steglitz
Agnieszka Diak - psycholog

FIZJOTERAPIA

- Gimnastyka (też wg Bobath, PNF)
- Fizykoterapia
- Terapia Manualna
- Fizjoterapia uroinekologiczna
- Drenaż limfatyczny
- Masaże
- Terapia stawu skroniowo-żuchwowego

mgr Kornelia Mroczek & Team zapraszają!
Wszystkie kasy chorych i prywatnie

Physiotherapie-Praxis »PHYSIOLAB«
Düppelstraße 39
12163 Berlin
U + S Rathaus Steglitz
Tel. 030/797 460 16
info@physiolab-berlin.de
Barrierefreie Praxis

Godziny otwarcia:
Pon - czw: 8:00 - 18:30
Pt: 8:00 - 13:00

Również wizyty domowe

SPECJALISTA CHIRURGII PLASTYCZNEJ

Uniwersytetu w Lübeck

Dr. med. Jarosław Tribull-Potapczuk

doktor nauk medycznych Uniwersytetu w Köln

Operacje plastyczne twarzy, powiek, nosa, piersi, brzucha i innych części ciała

Koszty podobne do cen w Polsce

Kurfürstendamm 69 (Adenauerplatz), 10707 Berlin
Tel.: 030-32708228 lub 0171-7076462 (tu też po polsku)

E-mail: info@dr-tribull.de, Website: www.dr-tribull.de

Konsultacje w dni powszednie 15:00-19:00

Koszty porad (i niektórych operacji) pokrywa Krankenkasse

APARATY SŁUCHOWE BEZPŁATNE* NA RECEPTĘ

miruna
AUGENOPTIK
HÖRAKUSTIK

Michał Ruszewski – Tauernallee 42
12107 Berlin – Tel.: 030 - 76 28 78 13
www.miruna-berlin.de

*Przy ukazaniu recepty od laryngologa dochodzi ustawowa dopłata 10,- € za aparat. (Cena bez recepty 799,- €)

PSYCHOTERAPIA GESTALT PO POLSKU

Grzegorz Hanke
Gestalttherapeut (HeilprG)
Prenzlauer Berg · Schöneberg · online

**TERAPIA INDYWIDUALNA
DLA DOROSŁYCH**
+49 152 335 48 747

hanke-gestalttherapie.de

ZDROWIE ZACZYNA SIĘ OD RUCHU – ZADBAJ O SIEBIE Z PHYSIOLIFE

- Masz bóle pleców, karku lub stawów?
- Dochodzisz do siebie po kontuzji lub operacji?
- A może po prostu chcesz poczuć się lepiej i swobodniej w swoim ciele?

Jesteś we właściwym miejscu!

- W **Physiolife** łączymy nowoczesne metody leczenia z indywidualnym podejściem.
- Zespół **wykwalfikowanych fizjoterapeutów** zadba o Ciebie tak, jak sam by chciał być leczony.
- Mówimy w językach: polski, niemiecki, angielski, turecki, arabski, indyjski – czuj się **swobodnie i zrozumiany**

OFERUJEMY:

- Terapia manualna
- Rehabilitacja ortopedyczna i neurologiczna
- Masaż leczniczy i relaksacyjny
- Ćwiczenia indywidualne i terapia bólu
- Nowoczesne urządzenia i przyjazna atmosfera

**Fizjoterapia,
która naprawdę działa.**

Z troską. Z sercem.
Dla Ciebie.

Physiotherapie Physiolife
Münchener Str. 6, 10779 Berlin
Rejestracja: 030 2141820
www.physiolifeberlin.de

Godziny otwarcia:
Poniedziałek & Środa: 8:00 – 16:30
Wtorek & Czwartek: 9:00 – 17:30
Piątek: 8:00 – 12:00

Mówimy po polsku, niemiecku, angielsku, turecku, indyjsku i arabsku.

Nie czekaj, aż ból minie sam – zadбай o siebie już dziś!
Komfort, skuteczność, zaufanie – poczuj różnicę w Physiolife!

denes ZAHNÄRZTE

wilmersdorfer str. 62 10627 berlin tel. 030 881 46 49

www.dentes-zahnaerzte.de praxis@denes-zahnaerzte.de

implantologie implantatprothetik oralchirurgie

aligner endodontie mikroskopendodontie

kinderzahnmedizin prophylaxe bleaching bonding

STOMATOLOG Aida Bigus-Gdaniec

Mariendorfer Damm 147, 12107 Berlin

am U-Bhf. Alt Mariendorf

Tel.: 706 38 28

Mo	Di	Mi	Do	Fr
12-20	9-12,14-18	9-12	9-12, 15-20	nach Vereinbarung

Beata Mydlowska Zahnärztin

Skalitzer Str. 6, 10999 Berlin
am U-Bhf. Kottbusser Tor
Tel.: (030) 615 18 22

Sprechzeiten:

Mo: 12:00 - 20:00

Di, Do: 10:00 - 13:00

14:00 - 18:00

Mi, Fr.: 09:00 - 13:00

und nach Vereinbarung

ZAHNARZTPRAXIS

Dr. Sławomir Trepka

Kinderbehandlung
Amalgam-Alternativen
Bleaching
AIR-Flow
Praxiseigenes Labor

Askanischer Platz 3/EG

☎ 030 - 26 12 160 • am S-Bhf. Anhalter Bahnhof

Mo, Di, Do 08.00 - 13.00 und 14.00 - 18.00 / Mi 08.00 - 13.00 / Fr 08.00 - 13.00

IMPLANTOLOGIA

20 lat doświadczenia i ponad 10000 wszczepionych implantów (NOBEL BIO CARE STRAUMANN, CAMLOG)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

ekstrakcje, resekcje, zabiegi w znieczuleniu miejscowym i ogólnym (sedacji)

PROTETYKA

protetyka na implantach, mosty, korony, protezy

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA

wypełnienia kompozytowe, wybielanie zębów (BEYOND), leczenie pod mikroskopem

NOWOCZESNA DIAGNOSTYKA

pracownia RTG, tomografia komputerowa, mikroskop

Plac Wolności 17

69-100 Słubice

Tel. (+48) 95 758 21 26

(+48) 60 561 21 26

DentalArt Stomatologia Słubice

biuro@dentalartslubice.pl

www.dentalartslubice.pl

BERLIN SŁUBICE
65 KM!

DOJEDZIESZ DO NAS
W JEDNĄ GODZINĘ!
ZAPRASZAMY!

NOWOCZESNA STOMATOLOGIA - SZCZECIN

Od 15 lat realizujemy leczenie stomatologiczne dla pacjentów ubezpieczonych w niemieckich kasach chorych.

Oszczędność
nawet do 50%*

Dokumentacja zgodna
z niemieckimi standardami

Implanty
ALL on 4 • ALL on 6

Korony porcelanowe
najwyższej jakości

Możliwość leczenia
w znieczuleniu ogólnym

Szybkie terminy leczenia

Pomagamy w uzyskaniu
refundacji z niemieckich
kas chorych.

Zadzwoń i umów konsultację

+48 606 992 580

sywia.cena@ra-dent.com.pl

www.ra-dent.com.pl

ul. Królowej Korony
Polskiej 9/U1
70-485 Szczecin

Betreuung auf Deutsch

* w porównaniu z niemieckimi gabinetami

Zahnarztpraxis
Dr. Alina Gutsch-Trepka
 Schönebergerstraße 5, 10963 BERLIN-KREUZBERG
 ECKE HOTEL MÖVENPICK
 ☎ **030 - 26 39 77 56**
 Mo Di Mi Do Fr
 12-20 8-14 12-20 12-20 8-14
 S-Bahn: S1, S2, S25; BUS: M29, M41, M123

 ZAHNARZTPRAXIS NOWAK
 Dr. med. dent. Roxana Nowak
 Monika Nowak
 www.nowak-zahnarztpraxis.de
Tel. 030 68087813
 Implantologia
 Periodontologia
 Protetyka
 Prophylaxe
 Licówki
 Wybielanie zębów
 Mo. - Do. 09.00 - 13.00 Uhr
 14.00 - 19.00 Uhr
 Fr. 09.00 - 14.00 Uhr
 Xantener Str. 22
 10707 Berlin
 U-Bahnhof Adenauer Platz (U7)

ANONIMOWI ALKOHOLICY – MEETING
Pon.: 18:30-20:30, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Wt.: 19:00-21:00, Lilienthalstraße 5, 12049 Berlin
Śr.: 19:00-21:00, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Czw.: 19:00-21:00, Storkower Str.158, 3 ptr.10407 Berlin
Pt.: 19:15-21:15, Hessenring 47, 12101 Berlin
Sob.: 17:00-19:00, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Niedz.: 16:00-18:00, Lipschitzallee 80, 12353 Berlin
Tel.: +49 157 504 759 92
Telefon kontaktowy: +49 221 25 07 94 77

Berlin /Schöneberg
Physiotherapie am Kleistpark
Arnold Paliński
Massagen, Krankengymnastik, Manuelle Therapie, Fangopackungen, Manuelle Lymphdrainage, Elektrotherapie, Ultraschall
 Alle Kassen, BG und Privat
 Zapraszamy:
Pn - Cz 8 – 18, Pt 8 – 15 (Terminy wyłącznie po telefonicznym uzgodnieniu.)
 Langenscheidtstr. 5, 10827 Berlin Tel. **(030) 79789153**
 50m od U-7 Kleistpark

Opieka nad osobami starszymi i chorymi
Stacja opieki domowej SCHWESTER EVA
 - Usługi pielęgnacyjne i opieka medyczna
 - pomoc w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych
 - bezpłatne doradztwo w zakresie społeczno-socjalnym / Pflegeversicherung
 - personel polskojęzyczny
 - rozliczeń dokonujemy z kasami chorych, kasami ubezpieczenia społecznego oraz z Urzędem ds. Socjalnych.

Adres: Auguste - Viktoria - Allee 82 , 13403 Berlin
Tel.: 030 805 77 497, Funk: 0176 32 998 426
E-mail: pflegedienst.schwester-eva@web.de

Zapytaj fizjoterapeutę

Lipodemia – kiedy „ciężkie nogi” to nie kwestia kilogramów

Ból nóg, uczucie ciężkości, tklivość przy dotyku, łatwo powstające siniaki i charakterystyczna dysproporcja sylwetki – przez wiele lat kobiety z lipodemią słyszały często, że powinny po prostu schudnąć. Dziś wiemy, że lipodemia jest przewlekłą chorobą wymagającą właściwej diagnostyki i indywidualnie dobranego leczenia. W Berlinie pacjentki mogą korzystać z kompleksowej opieki dzięki współpracy specjalistycznej kliniki med-plast i gabinetu fizjoterapii Physiollife Berlin.

Czym właściwie jest lipodemia?

Lipodemia to przewlekła choroba tkanki tłuszczowej występująca niemal wyłącznie u kobiet. Nie jest po prostu skutkiem nadwagi, niewłaściwej diety ani braku ruchu. Jej przyczyny nie zostały jeszcze całkowicie wyjaśnione, jednak pod uwagę bierze się między innymi predyspozycje genetyczne oraz wpływ hormonów.

Pierwsze objawy lub wyraźne nasilenie choroby często obserwuje się w okresach istotnych zmian hormonalnych – na przykład podczas dojrzewania, ciąży czy menopauzy.

Charakterystyczne jest zazwyczaj **symetryczne nagromadzenie tkanki tłuszczowej**, najczęściej w obrębie nóg, bioder,

pośladków, a u części pacjentek również ramion. Chorobie mogą towarzyszyć ból przy ucisku, uczucie napięcia i ciężkości oraz duża skłonność do powstawania siniaków.

Bardzo charakterystyczną cechą jest również to, że **stopy zazwyczaj pozostają niezajęte**. Zmiany mogą kończyć się wyraźnym w okolicy kostek, podczas gdy stopy zachowują swoją normalną objętość. Jest to jedna z cech pomagających lekarzowi odróżnić typową lipodemię od innych przyczyn obrzęku kończyn, między innymi obrzęku limfatycznego.

Każda pacjentka może jednak doświadczać choroby nieco inaczej. Lipodemia może występować w różnych stadiach, obejmować różne okolice ciała i rozwijać się z różną dynamiką.

Dla wielu kobiet problem ma nie tylko wymiar estetyczny. Bolesność tkanek, ograniczenie ruchomości czy narastający dyskomfort mogą utrudniać pracę, aktywność fizyczną i codzienne funkcjonowanie. Co ważne, nasilenie bólu nie zawsze odpowiada temu, jak bardzo zmiany są widoczne z zewnątrz. Nawet u kobiet, u której zmiany nie wydają się bardzo nasilone, choroba może powodować znaczne dolegliwości.

Jakie objawy powinny zwrócić uwagę?

Do typowych sygnałów należą:

- ból lub nadmierna wrażliwość nóg albo ramion przy dotyku i ucisku,
- uczucie ciężkości oraz napięcia tkanek,
- bardzo łatwe powstawanie siniaków,
- symetryczne zwiększenie objętości nóg, bioder lub ramion,
- zwiększenie objętości nóg przy zazwyczaj niezajętych stopach,

NIE WIESZ, CZY MASZ LIPODEMIĘ?

Jeśli rozpoznajesz u siebie część opisanych objawów, ale nie masz pewności, czy ich przyczyną jest lipodemia, możesz skorzystać z bezpłatnej konsultacji w klinice med-plast.

Podczas konsultacji specjalista przyjrzy się Twojej indywidualnej sytuacji, oceni występujące objawy i wyjaśni, czy mogą one wskazywać na lipodemię. To również możliwość zadania pytań dotyczących diagnozy oraz dostępnych metod leczenia.

- wyraźna dysproporcja między górną i dolną częścią ciała,
- pogorszenie komfortu podczas dłuższego stania, chodzenia lub aktywności,
- stopniowe ograniczenie swobody ruchu wraz z nasilaniem się choroby.

Samo rozpoznanie na podstawie wyglądu nie jest jednak wystarczające. Lipodemię należy odróżnić m.in. od otyłości oraz obrzęku limfatycznego. Nie istnieje jedno badanie krwi czy badanie obrazowe, które samodzielnie potwierdzi chorobę, dlatego ogromne znaczenie mają **dokładny wywiad, badanie pacjentki oraz doświadczenie lekarza w diagnostyce lipodemii.**

Leczenie nie oznacza od razu operacji

Nowoczesne podejście do lipodemii jest kompleksowe. Aktualne niemieckie wytyczne podkreślają znaczenie m.in. odpowiednio dobranej kompresjoterapii, aktywności fizycznej, fizjoterapii i pracy nad redukcją bólu. Manualny drenaż limfatyczny może być częścią takiego postępowania, szczególnie w połączeniu z innymi metodami terapeutycznymi. Jego zadaniem w przypadku samej lipodemii nie jest „usunięcie tłuszczu”, lecz między innymi wpływanie na dolegliwości bólowe i poprawę komfortu pacjentki.

Ruch również odgrywa bardzo ważną rolę. Ćwiczenia i stopniowo zwiększana aktywność pomagają zachować mobilność, sprawność mięśniową oraz większą niezależność w codziennym życiu. Dlatego fizjoterapia w lipodemii powinna być czymś więcej niż pojedynczym zabiegiem – powinna być częścią indywidualnie zaplanowanej terapii.

Gdy leczenie zachowawcze nie przynosi wystarczającej poprawy

Decyzja o operacji powinna być zawsze podejmowana indywidualnie. Najważniejszy jest nie sam wygląd kończyn czy określone stadium choroby, ale przede wszystkim **dolegliwości pacjentki, ból, ograniczenia funkcjonalne oraz wpływ lipodemii na jakość jej życia.**

Jednym z wyspecjalizowanych ośrodków zajmujących się leczeniem lipodemii jest **med-plast w Berlinie**. Jest to **licencjonowana klinika specjalistyczna, której zespół pod przewodnictwem dr. Labschiesa** koncentruje się na diagnostyce i chirurgicznym leczeniu obrzęku tłuszczowego. Ponad 1000 operacji lipodemii wykonywanych każdego roku sprawia, że klinika med-plast jest uznawana na arenie międzynarodowej za jeden z najbardziej doświadczonych i renomowanych adresów w zakresie kompleksowego leczenia obrzęku tłuszczowego, a leczenie obejmuje nie tylko sam zabieg, lecz również przygotowanie i opiekę pooperacyjną.

Operacja to nie koniec leczenia – właśnie wtedy zaczyna się ważny etap rehabilitacji

Po zabiegu organizm potrzebuje czasu oraz odpowiednio prowadzonego powrotu do aktywności. W planie opieki pooperacyjnej **med-plast** uwzględnia m.in. manualny drenaż limfatyczny i kompresjoterapię.

I właśnie na tym etapie ważną rolę może odegrać **Physioliife Berlin**.

W ramach współpracy z kliniką med-plast pacjentki mogą kontynuować fizjoterapię w Physioliife w Berlinie-Schönebergu. Dzięki temu opieka nie kończy się wraz z opuszczeniem kliniki, a dalsza rehabilitacja może być prowadzona w sposób uporządkowany i dopasowany do potrzeb pacjentki. Terapia dobierana jest indywidualnie do etapu gojenia, samopoczucia oraz zaleceń lekarskich.

Physioliife oferuje m.in. **manualny drenaż limfatyczny, fizjoterapię ruchową, terapię manualną oraz zabiegi ukierunkowane na zmniejszenie dolegliwości bólowych i poprawę mobilności.** W gabinecie dostępna jest również przerywana kompresja pneumatyczna – IPK – która w odpowiednio dobranych przypadkach może stanowić dodatkowe uzupełnienie terapii.

Medycyna i fizjoterapia – wspólny cel

W leczeniu lipodemii nie powinno chodzić wyłącznie o wygląd nóg czy liczbę centymetrów w obwodzie. Najważniejsze są: **zmniejszenie bólu, odzyskanie swobody ruchu, poprawa codziennego funkcjonowania i jakości życia.**

Autorzy:
dr. med. Adam Trojan
mgr Ewa Majewska
Agata Zachwieja

Physioliife Berlin

Münchener Straße 6, 10779 Berlin-Schöneberg
tel. 030 2141820, physioliifeberlin.de

Twój partner w leczeniu lipodemii med-plast – specjalistyczna klinika w Berlinie

Bayreuther Str. 36, 10789 Berlin
med-plast.de
tel.: +49 30 23 63 77 92
WhatsApp +49 172 211 65 89
poland@med-plast.de

Język niemiecki z polskim akcentem. Czy da się to zmienić?

Dominika Otlewska-Dräger

Dlaczego słysząc Polaka, gdy mówi po niemiecku? Czy kontakt z muzyką rzeczywiście pomaga w nauce wymowy? I czy warto za wszelką cenę pozbywać się akcentu? O tym, jak świadomie pracować nad niemieckim brzmieniem, rozmawiamy z dr Dominiką Otlewską-Dräger, germanistką, badaczką i specjalistką od wymowy języka niemieckiego.

Akcent to nie problem. To wybór

COSMO po polsku: Wielu Polaków mieszkających w Niemczech chciałoby pozbyć się polskiego akcentu. To dobry cel?

Dr Dominika Otlewska-Dräger: Nie ma jednej odpowiedzi. Wszystko zależy od tego, czym się zajmujemy i czego potrzebujemy. Dla aktora, dziennikarza czy nauczyciela wymowa zbliżona do native speakera może być ważnym narzędziem pracy. Dla innych niekoniecznie.

Mam jednak poczucie, że dziś nie ma już takiej presji jak kiedyś, żeby ukrywać akcent. Coraz rzadziej traktuje się go jako coś, czego należy się pozbyć. Jednocześnie dobrze jest mieć możliwość zbliżenia się do bardziej neutralnej wymowy, jeśli ktoś ma taką potrzebę albo po prostu chce sprawdzić, jak daleko może zajść.

A dorosły człowiek ma szansę mówić niemal jak native speaker?

Stu procent nigdy nie obiecuję. Ale bardzo duża poprawa jest możliwa. Wiele zależy od predyspozycji, doświadczeń językowych, wcześniejszego kontaktu z innymi językami i cierpliwości. Warto próbować, bo sama praca nad wymową potrafi być niezwykle rozwijająca.

Muzyka i język mają ze sobą więcej wspólnego, niż się wydaje. W swoich badaniach zajmuje się pani związkiem między muzyką a wymową. Co udało się pani zaobserwować?

Moim zdaniem kontakt z muzyką zwiększa szansę na skuteczną pracę nad wymową. Nie dlatego, że muzyk automatycznie lepiej mówi w obcym języku. Chodzi raczej o to, że muzyka i język korzystają z podobnych elementów: rytmu, długości dźwięków, akcentu czy melodii.

Osoby, które śpiewały albo grały na instrumencie, często mają już pewne doświadczenie w słuchaniu i różnicowaniu dźwięków. To można później wykorzystać podczas nauki języka.

Jak wygląda to w praktyce?

Przypomina mi się studentka, która miała problem ze zrozumieniem różnicy między krótką a długą samogłoską w języku

niemieckim. Zapytałam ją, czy zna wartości nut. Odpowiedziała, że nie gra na instrumencie, ale wie, czym jest cała nuta i półnuta.

Powiedziałam: wyobraź sobie, że ta samogłoska jest jak cała nuta. Powinna wybrzmieć dwa razy dłużej. Nagle wszystko stało się znacznie bardziej zrozumiałe. To był jeden z impulsów, który skłonił mnie do dalszych badań nad związkiem muzyki i wymowy.

Dlaczego po kilku zdaniach słysząc, że ktoś jest z Polski? Jakie cechy najczęściej zdradzają polski akcent?

Każdy człowiek przepuszcza nowy język przez filtr języka ojczystego. Mamy własny zestaw głosek i przyzwyczajęń artykulacyjnych. To naturalny mechanizm.

W przypadku Polaków często słysząc charakterystyczne „r”, trudności z niektórymi niemieckimi głoskami gardłowymi, a także z długością samogłosek. Kłopotliwe bywają również umlauty.

Co ciekawe, najtrudniejsze nie zawsze są zupełnie nowe dźwięki. Czasem większym wyzwaniem okazują się te, które wydają się bardzo podobne do polskich. Właśnie dlatego tak trudno usłyszeć subtelne różnice.

A umlauty?

Umlauty są dobrym przykładem. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, że występują zarówno w wersjach krótkich, jak i długich. Takie szczegóły mają znaczenie dla naturalnego brzmienia języka, a często nie poświęca się im wystarczającej uwagi.

Dlaczego wymowa schodzi na dalszy plan? Ma pani wrażenie, że fonetyka jest zaniedbywana podczas nauki języków?

Tak. Skupiamy się głównie na słownictwie i gramatyce, a wymowa często zostaje zepchnięta na margines. Tymczasem już na początku nauki warto wiedzieć, jakie dźwięki istnieją w języku niemieckim i czym różnią się od polskich.

Nie chodzi o perfekcję od pierwszych zajęć. Chodzi o świadomość. Jeśli wiemy, na co zwracać uwagę, łatwiej nam później rozwijać język.

**Najpierw słuchać, potem mówić
W pani wypowiedziach często pojawia się słowo „słuchanie”. Dlaczego jest tak ważne?**

Bo dobra wymowa zaczyna się od słuchania. Najpierw uczymy się słuchać innych ludzi: nagrań, rozmów, radia czy podcastów. Zwracamy uwagę na melodię języka, rytm i długość głosek.

Dopiero później przychodzi czas na słuchanie samego siebie.

Lubię mówić o tak zwanym wewnętrznym słyszeniu. Działa to podobnie jak w śpiewie. Zanim trafimy w konkretny dźwięk, musimy go sobie wcześniej wyobrazić. W wymowie jest podobnie. Najpierw osłuchujemy się z dźwiękiem, a później uczymy się go odtwarzać.

To wymaga czasu, koncentracji i pracy całego aparatu mowy. Dlatego zajęcia z wymowy są często bardziej męczące, niż mogłoby się wydawać.

**Muzyka pomaga, ale nie jest konieczna
Co z osobami, które twierdzą, że nie mają słuchu muzycznego?**

To nie przekreśla ich szans. Każdy uczy się trochę inaczej. Jednym pomagają odniesienia do muzyki, innym obrazy, skojarzenia albo ćwiczenia artykulacyjne.

Pracowałam na przykład z kobietą po siedemdziesiątce z Saksonii, która chciała złagodzić bardzo silny dialekt. Nie korzystaliśmy z pojęć muzycznych. Skuteczniejsze okazały się obrazy przestrzenne i praca z wyobraźnią.

Najważniejsze jest znalezienie metody, która działa dla konkretnej osoby.

**Co mogą zrobić Polacy mieszkający w Niemczech?
Jakie rady dałaby pani osobom, które chciałyby poprawić swoją wymowę?**

Po pierwsze: słuchać. Korzystać z tego, że żyjemy w kraju, gdzie niemiecki jest wokół nas każdego dnia. Rozmowy w tramwaju, sklepie czy urzędzie to także kontakt z językiem.

Po drugie: poznać podstawowe zasady wymowy. Nie trzeba od razu studiować fonetyki, ale warto wiedzieć, jakie dźwięki występują w niemieckim i czym różnią się od polskich.

Po trzecie: nagrywać siebie. To jedno z najskuteczniejszych ćwiczeń. Kiedy słyszymy własny głos z zewnątrz, łatwiej zauważamy rzeczy, które wcześniej nam umykały.

I wreszcie: nie demonizować akcentu. Można nad nim pracować, jeśli się chce. Ale nie trzeba traktować go jak problemu do usunięcia za wszelką cenę.

Rozmawiał: **Adam Gusowski**

Wywiad powstał na podstawie rozmowy wyemitowanej w podcaście COSMO po polsku „Język niemiecki z polskim akcentem. Czy da się to zmienić”.

Jak Polak podbił scenę kulinarną Berlina

Tomasz Sokołowski

Gdy pierwszego dnia pracy zepsuł maszynę do makaronu wartą 10 tysięcy marek, był przekonany, że właśnie zakończył swoją karierę. Uciekł tylnym wyjściem z restauracji. Prawie 20 lat później prowadzona przez niego restauracja Bruderherz zdobyła nagrodę dla najlepszej restauracji makaronowej w Berlinie. O włoskiej kuchni, rodzinnej firmie, prowadzeniu restauracji i życiu na Charlottenburgu opowiada Tomasz Sokołowski.

Wszystko zaczęło się przez przypadek

COSMO po polsku: Dziś jest pan kojarzony z włoską kuchnią i domowym makaronem. Skąd wzięła się ta pasja?

Tomasz Sokołowski: Szczerze mówiąc, nie planowałem zostać kucharzem. Gotowała mama, gotowała babcia, ale nie miałem takiego marzenia. Po ukończeniu szkoły średniej nie bardzo wiedziałem, co robić dalej. Trafiła się okazja pracy w restauracji Schwarzenraben przy Hackescher Markt i postanowiłem spróbować.

Pierwszy dzień pamięta pan do dziś?

Bardzo dobrze. Dostałem zadanie wyczyszczenia maszyny do makaronu. Niestety zrobiłem to źle. Urządzenie kosztowało około 10 tysięcy marek i zostało przeze mnie uszkodzone. Byłem przekonany, że wszystko straciłem, więc po prostu uciekłem tylnym wyjściem.

I co było dalej?

Następnego dnia zadzwonili do mnie. Powiedzieli, że nic wielkiego się nie stało i że mam wrócić do pracy. Tak zaczęła się moja przygoda z włoską kuchnią.

Włoska szkoła życia
Restauracja szybko okazała się miejscem z najwyższej półki.

Wtedy jeszcze o tym nie wiedziałem. Dopiero później zrozumiałem, że pracuję w bardzo renomowanej restauracji. Była duża presja, długie godziny pracy i wysokie wymagania.

Czego nauczył się pan od Włochów?

Przede wszystkim rzemiosła. Przez lata odpowiadałem za przygotowywanie świeżego makaronu. To była szkoła dokładności i konsekwencji.

Nauczyłem się też, że za sukcesem restauracji stoi cały zespół.

Od osoby myjącej naczynia po szefa kuchni. Sam talent nie wystarczy. Trzeba jeszcze umieć pracować z ludźmi.

Żeby gotować po włosku, trzeba było mówić po włosku
Praca nauczyła pana nie tylko gotowania, ale też języka.

Tak. Moi koledzy z kuchni byli Włochami i nie mówili ani po niemiecku, ani po angielsku. Jeśli chciałem się z nimi porozumieć, musiałem nauczyć się włoskiego.

Z czasem zacząłem mówić płynnie, a język otworzył przede mną kolejne drzwi.

Między innymi do Włoch.

Przez dwa lata mieszkalem w Villa Grazia di Carini na Sycylii. Pomagałem znajomym prowadzącym agroturystykę. Pracowałem w kuchni, pomagałem w ogrodzie i poznawałem włoską codzienność od środka.

To tam zrozumiałem, że największą siłą włoskiej kuchni jest prostota. Dobre produkty, szacunek do składników i przyjemność wspólnego jedzenia.

Polacy otwierają włoską restaurację
Skąd wziął się pomysł na Bruderherz?

To było marzenie, które dojrzewało przez lata. Razem z bratem i tatą znaleźliśmy lokal przy Leonhardtstraße na Charlottenburgu. W tamtym czasie był pusty i służył jako magazyn win.

Przez niemal dziesięć miesięcy własnymi siłami remontowaliśmy to miejsce. Krok po kroku. Dopiero później mogliśmy otworzyć restaurację.

Dlaczego włoska restauracja dostała niemiecką nazwę?

Od początku zależało mi na autentyczności. Jesteśmy Polakami, którzy gotują włoską kuchnię. Nie chcieliśmy nikogo udawać. Bruderherz dobrze oddawało rodzinny charakter tego miejsca. Udało mi się przekonać do tej nazwy również brata, choć początkowo wołał nazwę włoską.

Makaron robiony z sercem
Mimo że jest pan właścicielem, nadal codziennie stoi pan przy kuchennym blacie.

Tak. Nadal pracuję sześć dni w tygodniu. Lubię wiedzieć, co trafia na talerze gości. To daje mi poczucie kontroli nad jakością.

Oczywiście mam świetny zespół i w pełni mu ufam, ale kuchnia nadal jest moim miejscem.

Co jest sekretem dobrego makaronu?

Dobre składniki. Codziennie przygotowujemy świeże ciasto z wysokiej jakości semoliny i ekologicznych jajek.

Goście naprawdę wyczuwają różnicę. Smakują, że to makaron przygotowywany na miejscu. Widzą, ile pracy i zaangażowania wkładamy w każdy talerz.

Nagroda od Włochów
W ubiegłym roku Bruderherz zdobyło nagrodę True Italian Awards w kategorii „Pastarestaurant des Jahres”. Co to dla pana znaczyło?

Bardzo dużo. To było ogromne wyróżnienie.

Najbardziej cieszyło mnie to, że zostaliśmy docenieni przez środowisko związane z włoską gastronomią. Jako Polak prowadzący restaurację specjalizującą się w makaronach odebrałem to jako wyjątkowe uznanie.

Nagroda przełożyła się na zainteresowanie gości?

Bardzo szybko. Przez trzy tygodnie restauracja była całkowicie zarezerwowana. Telefon dzwonił bez przerwy.

Oczywiście takie wyróżnienia pomagają, ale trzeba pamiętać, że gastronomia to również bardzo wysokie koszty i ogromna odpowiedzialność.

Trochę Polski w środku włoskiej restauracji
Czy w Bruderherz jest miejsce także dla polskich smaków?

Oczywiście. Moja żona przygotowuje czasem polski sernik albo babkę cytrynową. Mamy polskie wina, polskie piwo i polską wódkę.

Niedawno zorganizowaliśmy też weekend z pierogami. Były

pierogi ruskie i z grzybami. Restauracja była pełna, a goście do dziś pytają, kiedy powtórzymy ten pomysł. Nie wstydzimy się tego, że jesteśmy Polakami.

Trufle, lasagne i dzik z Grunewald Co goście zamawiają najczęściej?

Makaron z trufkami to absolutny hit. Bardzo popularna jest także lasagne. Sos bolognese gotujemy przez sześć, siedem godzin, sami przygotowujemy płaty makaronu i beszamel.

Dużym powodzeniem cieszą się również ravioli z ricottą i prawdziwkami.

Ponieważ jestem myśliwym, pojawiają się też dania z dziczyzny. Mamy na przykład makaron z dzikiem, śliwką i kakao.

Jak przetrwać trudne czasy?

Był moment, kiedy zwątpił pan w powodzenie całego przedsięwzięcia?

Pandemia była bardzo trudnym okresem.

Przetrwaliśmy głównie dzięki stałym klientom. Otworzyliśmy okno sprzedażowe, sami rozwoziliśmy zamówienia, sprzedawaliśmy jedzenie na wynos.

Ludzie naprawdę nas wspierali. Bez tego wsparcia byłoby znacznie trudniej.

Co dziś decyduje o sukcesie restauracji?

Jak przez ostatnie lata zmienili się goście w Berlinie?

Ludzie rzadziej chodzą do restauracji niż kiedyś. Koszty życia bardzo wzrosły i wiele osób dwa razy zastanawia się przed wyjściem na kolację.

Ale kiedy już decydują się wyjść, oczekują czegoś wyjątkowego. Chcą zjeść coś, czego nie przygotowują sami w domu. Chcą

dobrze spędzić czas.

I właśnie to staramy się im dawać. Nie tylko dobre jedzenie, ale też atmosferę, dzięki której chcą wrócić.

Jak zacząć przygodę z domowym makaronem?

Co poradziłby pan osobie, która nigdy wcześniej nie robiła makaronu?

Przed wszystkim się nie stresować.

Makaron wymaga cierpliwości i wyczucia. Warto zacząć od małej porcji, użyć dobrych składników i po prostu spróbować.

To naprawdę nie jest tak trudne, jak wielu osobom się wydaje.

Rozmawiała: **Monika Sędziarska**

Wywiad powstał na podstawie rozmowy wyemitowanej w podcaście COSMO po polsku „Jak Polak podbił scenę kulinarną Berlina” z Tomaszem Sokołowskim, współtwórcą restauracji Bruderherz na Leonhardtstraße 6 w berlińskim Charlottenburgu.

**Podcasty COSMO
po polsku!**

FELIETON

Od ponad dekady budzę się w Berlinie, pachnącym rano świeżo paloną kawą w Neukölln albo deszczem gdzieś na Charlottenburgu. Znam to miasto na wylot. Wiem, pod którym kątem zgiąć kolano, żeby wsiąść do żółtego wagonika U-Bahnu bez potknięcia, i do której kolejki ustawić się w urzędzie po numerek. Wiem, gdzie rano na kawę, gdzie na dobrego kebsa, gdzie po świeże warzywa. Czuję się tu jak ryba w wodzie, choć czasem bardziej z powodu braku głosu niż poczucia szczęścia. Na ogół jednak dosyć mi komfortowo w tym dyskomforcie. A jednak co roku, gdy przychodzi listopad, coś we mnie pęka.

Listopad w Berlinie nie wybacza. Niebo zaciąga się szarą, ołowianą szmatą, która wisi tak nisko, że niemal dotyka wieży telewizyjnej na Alexanderplatz. Niemcy dookoła wciągają na głowy czapki, włączają tryb pragmatycznego przetrwania i zaczynają odliczać dni do pierwszego grzanego wina na Weihnachtsmärkte. A we mnie? We mnie nagle włącza się ten cichy, polski melancholijny tryb, o którym na co dzień – w pędzie za terminami – zupełnie zapominam.

Poczułam, że zbliża się listopad na tym spotkaniu z Matthiasem Kneipem. Szłam nastawiona sceptycznie, ale gdzieś w drodze na trzecie pięto, na którym znajduje się biblioteka, dopadło mnie to uczucie. Słuchałam anegdotek autora, siedząc w ścisłości wśród Polaków i Niemców, i nagle złapałam się na tym, że zamiast robić notatki, gapię się w okno i wspominam. Kiedy Kneip opowiadał ze sceny o polskim słowie „trudno”, widownia rżała ze śmiechu. Ja natomiast starałam się powstrzymać narastające pod powiekami dziwne pieczenie.

Przypominałam sobie, jak dziesięć lat temu przyjechałam do tego miasta. Prześięknęta polskim „jakoś to będzie”, zrezygnowana i jednocześnie gotowa przenosić góry. Wydawało mi się, że Berlin to portal do innego, ciekawszego świata. Uczyłam się berlińskiego życia chciwie i szybko. Przełamywałam bariery językowe, wymieniałam polskie wahanie na tutejszą stanowczość i uczyłam się walczyć o swoje i pisać Beschwerde. Szło mi całkiem nieźle, jednak dziś po ponad dziesięciu latach, dla swoich niemieckich sąsiadów wciąż jestem tą „sympatyczną Polką”,

k która choć nie z perfekcyjnym akcentem, do każdej rozmowy wnosi pewną dozę oversharingu. Znacie to uczucie?

Ten stan, w którym niemieckie „Entschuldigung” mimo szczerych chęci nie brzmi w twoich ustach autentycznie, a o wiele bliższe sercu pozostaje niecenzuralne, swojskie słowo na „k”, które potrafi w jednym wydechu pomieścić cały wszechświat frustracji i ulgi? Ten stan, kiedy wiecie, że macie rację, ale zamiast pisać zimne, formalne Beschwerde do zarządcy budynku, wolicie wyzalić się przyjaciółce przy lampce wina? Kiedy ta wrodzona, polska natura narzekacza zmusza Was do znalezienia choćby małego powodu do niezadowolenia na proste, kurtuazyjne pytanie: „Jak leci?” – bo przecież odpowiedzieć „świetnie” to niemal zapeszyć?

Polska dała mi wszystko, co we mnie dobre: nieszablonowe myślenie, empatię, gościnność i ten niesamowity, żywiołowy gen przetrwania. Dała mi też wszystko, co we mnie złe: wieczny niepokój, zamartwianie się na zapas, nieufność i trudną do wykorzenia melancholię. I gdy tak siedziałam w ten listopadowy wieczór w berlińskiej bibliotece na Steglitz, słuchając anegdoty Kneipa o polskich opłatkach, niekończących się obiadach i skomplikowanych przypadkach gramatycznych, zadawałam sobie to jedno, nawracające pytanie: po co mi to wszystko? Po co co roku na nowo rozdrapuję te tożsamościowe strupy, zamiast po prostu wtopić się w berliński tłum, kupić nową czapkę i biernie czekać na otwierające się wkrótce jarmarki bożonarodzeniowe?

Chyba po to, żeby w tym berlińskim pędzie nie zgubić siebie. Żyjąc tutaj od ponad dziesięciu lat, szczerze nauczyłam się cenić tutejszy ład, przewidywalność, brak wścibskości i ogromną przestrzeń do bycia po prostu sobą. Berlin dał mi wolność i bezpieczeństwo. Ale to polska nieprzewidywalność, nasza poręczność, czuły absurd grzeją mnie w te dżdżyste listopadowe wieczory. Prawda jest taka, że można płynnie funkcjonować w dwóch językach, kochać poranki na Kreuzbergu, ale i tęsknić okrutnie za czymś innym. I choćby nie wiem jak szaro było za oknem mojej berlińskiej kamienicy, wiem jedno: to ogromny przywilej móc mieć dziś dwa domy. Ale jeszcze większym jest wiedzieć bez cienia wątpliwości, z którego z nich wyniosło się duszę.

Anna Burek

Wszystkich Świętych w Berlinie, kiedy grób został w Polsce

Pociągiem z Berlina do Poznania jedzie się niecałe 3 godziny, do Wrocławia około 4. Mimo tak krótkiej drogi nie każdy z nas pojedzie w tym roku na groby. 1 listopada wypada w niedzielę, Zaduszki w poniedziałek, który w Berlinie jest zwykłym dniem pracy. Zebrałem to, co da się załatwić z wyprzedzeniem i na odległość, oraz miejsca w Berlinie, do których możesz pójść w samą niedzielę.

Sprzątanie grobu zamówione z Berlina

Jeśli w Polsce nikt z rodziny nie zajrzy na cmentarz, zleć to firmie. Część firm pod koniec października nie ma już wolnych terminów, więc dzwoń wcześniej.

Ceny: cenniki siedmiu firm z różnych miast, zebrane przez ceauslug.pl w czerwcu 2026 roku, wahały się od 120 do 180 zł za jednorazowe sprzątanie, średnio około 143 zł. Po kursie NBP z połowy października (1 euro to około 4,37 zł) daje to od 27 do 41 euro, średnio około 33 euro. Kwiaty i opieka całoroczna są zwykle dodatkowo płatne.

Kilka zabezpieczeń:

- poproś o dane firmy razem z NIP,
- ustal zakres w mailu: co dokładnie, którego dnia, za jaką kwotę,
- wymagaj zdjęć przed i po,
- zapłać po wykonaniu usługi, a jeśli firma prosi o zaliczkę, niech będzie potwierdzona na piśmie.

Firma musi wiedzieć, gdzie szukać grobu. Jeśli znasz tylko nazwisko i cmentarz, zajrzyj na grobonet.com. Serwis obsługuje część polskich cmentarzy: po wyborze województwa i wpisaniu nazwiska dostajesz sektor, rząd i numer, nawigację na miejsce oraz informację, czy opłaty za grób są aktualne.

Opłata za grób po 20 latach

Według art. 7 polskiej ustawy o cmentarzach grób może zostać użyty ponownie dopiero po 20 latach od pochówku. Kiedy ten czas minie, zarządca ma prawo przeznaczyć miejsce pod kolejny pochówek. Zabłokować to może każdy, kto zgłosi zastrzeżenie i wniesie opłatę, potocznie zwaną prolongacyjną. Zastrzeżenie jest ważne 20 lat, z możliwością odnowienia. Grobów murowanych wieloosobowych i urn ten przepis nie obejmuje.

Z Berlina łatwo przegapić, kiedy od pogrzebu dziadka mija dwudziesty rok. Jeśli termin jest blisko albo już minął, napisz do zarządcy cmentarza (to zwykle gmina lub parafia) i zapytaj, na jak długo grób jest opłacony i w jaki sposób zapłacić z Niemiec.

Niedziela w Berlinie

W Berlinie 1 listopada nie jest świętem państwowym. Allerheiligen jest wolne tylko w Badenii-Wirtembergii, Bawarii, Nadrenii Północnej-Westfalii, Nadrenii-Palatynacie i Saarze, a Allerseelen w żadnym landzie.

Msze po polsku odprawia Polska Misja Katolicka. Najwięcej jest ich w Johannes-Basilika przy Lilienthalstraße 5 w Neukölln: w niedzielę i święta o 10:15, 12:00 i 18:00. Są też w St. Joseph przy Müllerstraße 161 w Wedding (niedziela 16:00), w St. Marien przy Flankenschanze 43 w Spandau (niedziela 12:00) i w St. Marien przy Gundelfinger Straße 36 w Karlshorst (niedziela 11:00). Rozkład na 1 i 2 listopada podaje pmk-berlin.de, można też zadzwonić: +49 30 752 40 80.

Znicz kupisz w polskim sklepie. Zanim postawisz go na berlińskim cmentarzu, sprawdź regulamin w Friedhofsverwaltung, bo zasady dotyczące ognia i dekoracji bywają różne na różnych cmentarzach. Niemiecy katolicy również odwiedzają w tych dniach groby i zapalają na nich znicze (Grablicht), a w wielu parafiach ksiądz święci groby (Gräbersegnung). Ewangelicy wspominają zmarłych w Niedzielę Umarłych (Totensonntag), w tym roku 22 listopada.

Miejsc związanych z Polakami jest w Berlinie kilka. W Volkspark Friedrichshain, przy Virchowstraße, stoi odsłonięty w 1972 roku Pomnik Żołnierza Polskiego i Niemieckiego Antyfaszysty z napisem „Za waszą i naszą wolność”; od 1995 roku upamiętnia również niekomunistyczny ruch oporu, robotników przymusowych i żołnierzy. W ubiegłych latach polscy dyplomaci zapalali 1 listopada znicze także na Städtischer Friedhof Altglienicke, gdzie we wspólnym grobie spoczywają prochy ponad 1300 ofiar nazizmu, w tym ponad 440 obywateli polskich, głównie z KL Sachsenhausen, oraz na British War Cemetery przy Heerstraße, przy grobach pięciu lotników 300 Dywizjonu „Ziemi Mazowieckiej”.

Jeśli ktoś z twojej rodziny zginął w Niemczech w czasie wojny albo tuż po niej, poszukaj go w bazie polskiegroby.pl Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie”. Obejmuje groby żołnierzy, więźniów i robotników przymusowych, a także osób przesiedlonych zmarłych w Niemczech do czerwca 1950 roku; można szukać miejsca i osoby.

Wieczór w domu

Wiele dzieci urodzonych w Berlinie zna pradziadków tylko z opowieści. Daj im zadanie. Niech starsze dziecko zadzwoni do babci w Polsce i zapyta, jak wyglądał dom jej rodziców, czym się zajmowali, co lubili. Niech zapisze odpowiedzi albo nagra rozmowę na telefonie.

Część rodzin przenosi takie opowieści na internetową stronę pamięci z biografią, zdjęciami i osią czasu (taki serwis, pamietajmnie.pl, prowadzę sam). Zwykły zeszyt też się nada. Ważne, żeby nagranie albo notatki nie zostały potem tylko w telefonie dziecka.

Artur prowadzi serwis Pamiętaj Mnie (pamietajmnie.pl), w którym rodziny tworzą internetowe strony pamięci bliskich.

FRYZJERKA wykonuje usługi: baleyage, pasemka, farbowanie, strzyżenie, modelowanie, trwałe prostowanie, OLAPLEX-rekonstrukcja i odbudowa włosów. Pracuje na produktach firmy WELLA. Ola, tel.: 0178 3476775

Profesjonalne usługi kosmetyczne i medycyny estetycznej z dojazdem do klienta lub w gabinecie w lokalizacji Berlin Friedenau. Peeling chemiczny (TCA), mezoterapia igłowa i mikroigłowa, wypełnianie zmarszczek, powiększanie ust i inne. Wysoka jakość, promocyjne ceny. Tel. 0176-27398949.

INTERNET MOBILNY, DOMOWY, TELEFONY KOMORKOWE
Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:)
tel. 030/81868077, kom. +4917648207784,
www.teleberlin.pl

Fryzjerka z tytułem mistrza oferuje: baleyage, pasemka, trwałą, strzyżenie damskie, męskie, henna, przedłużenie włosów (mikroring, kreatyna). Agnieszka Whatsapp: 0155 11253349, 0176 48997626

Wykonujemy prace remontowe, szpachlowanie, malowanie, regipsy, płytki, tapetowanie, elektryka, hydraulika, montaż drzwi, okien, tarasy, laminaty, kompletne remonty mieszkań.
Tel.: 0151 71770337

Pomoc w sprawach urzędowych, Job Center, Arbeitsamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, pisma, odwołania, sprawy rentowe etc. (oprócz prawnych) Meldowanie firm – kpl prowadzenie papierów, rachunki etc. Mobil: 0157 84894000

Opróżnianie mieszkań, strychów piwnic ogrodów. Przewóz mebli z punktu A do B Tanio szybko i solidnie. Rzetelna praca krótkie Terminy. Darmowa wycena. Tel.: 0176 96538820

Pomoc w problemach z Jobcenter, Arbeitsamtem, Gewerbeamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, wizyty w urzędach, meldunki, pisma urzędowe i odwołania, wypełnianie formularzy oraz pomoc przy wizycie u lekarza. Kom.: 0177 5642472

Pomoc w zakładaniu polskiej telewizji internetowej, Jakość HD, wystarczy Smart TV i internet. Pomoc przy komputerach i drukarkach oraz internecie. Tel.: 0155 63280703.

Usługi transportowe - Przeprowadzki, - przewóz mebli oraz montaż, - oczyszczanie mieszkań, piwnic, - wywóz rzeczy do BSR, - rzetelnie, solidnie i szybko. Tel.: 0152 19264461

Naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, pralki, zmywarki, lodówki, zamrażarki, suszarki. Szybko i solidnie. Na wykonaną usługę udzielam gwarancji. Tel.: 0152 25651989

KOMPUTERY - Naprawa, instalacje WINDOWS, INTERNET-DSL/ WLAN, usuwanie wirusów, ratowanie danych -
Tel.: 030 30201944 Handy: 0162 1786980

Opróżnianie mieszkań, piwnic i strychów. Rzetelna praca, krótkie terminy, bezpłatna wycena. Tel.: 0176 96383270

Remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, układanie podłóg, cyklinowanie. Wszelkie prace remontowe.
Tel.: 0178 7296119 lub 030 52659181

Budowlana firma oferuje cały zakres usług: wykończenia mieszkań, kafelki, gładzie, instalacje. Budowa domów od podstaw, dachy, fasady, kostka brukowa. Wynajem busa. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0155 11253349, 0176 48997626

MAJSTER ZŁOTA RĄCZKA, pomaluje, zamontuje, naprawi. 30 lat doświadczenia w remontach mieszkań. Zadzwoń, to Ci się opłaca. Marek 0177 1689892

Remonty mieszkań - malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, regipsy, podłogi, kafelki, montaż drzwi, okien, elewacja, dachy, kostka brukowa, tarasy. Meble kuchenne na wymiar, szafy i zabudowy. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 43571983

Transport, ekspresowy wywóz mebli na BSR, oczyszczanie mieszkań, piwnic itp, przeprowadzki. Wycena bezpłatna.
Tel.: 0176 36322659

Profesjonalny terapeuta masażu proponuje zabiegi z dojazdem do domu. Chcesz zrobić termin zadzwoń: 0163 7882447

INTERNET BIUROWY, MOBILNY, TELEFONY KOMORKOWE
Dla małych i dużych FIRM oraz z Gewerbe. Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:)
tel.: 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Firma budowlana z Polski, brygada górali, szuka zleceń na budowy domów od podstaw, dachy, elewacje na terenie całych Niemiec.
Tel.: +48 608729122, +49 152 05734746

Transport 3,5 tony przewóz rzeczy, mebli, AGD, opróżnianie mieszkań, przeprowadzki, itd. Mail: bokpol@interia.eu,
tel.: +48 725 791 476, +49 0171 512 5846

Meble na wymiar. Meble kuchenne, Szafy z drzwiami przesuwanymi, Szkło dekoracyjne do kuchni zamiast płytek. Wykonamy na zamówienie. Kontakt. Pn-Pi 9,00-16,00
Tel.: 0157 84556424, www.festti.de

Fachowiec złota rączka z wieloletnim doświadczeniem podejmie się: kafelkowanie, szpachlowanie, elektryka, malowanie, laminat.
Tel.: 0176 57709724

Firma transportowa oferuje przeprowadzki na terenie Europy. Opróżnianie mieszkań, piwnic, garaży. Wynajem Busów Maxi L4, H3 o wymiarach paki : dł: 4070, szer. 1870, wys: 2172.
Tel.: 0155 11253349, +48 577 24 75 43 Aleks

Usługi dekarsko-blaharskie – remontowo-budowlane. Oferujemy wykończenia wnętrz, regipsy, prace blacharskie, dekarskie, hydroizolację balkonów, malowanie, układanie płytek i podłóg oraz remonty mieszkań. Solidnie i terminowo. Zapraszamy do kontaktu!
Tel.: 0157 51263321 / E-mail: info@bauklempnerei-porozynski.de

Potrafię wykonać wszystkie Prace-budowlane. Od budowy domu do naprawy światła. Oferty proszę - tel.: 0179 489 4542

Remonty łazienki-płytki-hydraulika-malowanie
Tel.: +49 17611683029

MASAŻE TERAPEUTYCZNO-RELAKSUJĄCE. Tylko dla kobiet. Prenzlauer Berg Berlin. Tel.: +49 1522 998 7189 Justyna

Łęknisz za polską telewizją? Pomogę ustawić wszystko na Twoim urządzeniu — szybko, sprawnie, bez stresu. Zdalnie a jeśli będzie trzeba przyjadę. Whatsapp: 01788511847

Szukasz pomocy sprawdzenia samochodu przed zakupem TÜV cały zakres czynności. Zadzwoń 015565504144

www.TaniPrad.de

MD TOP UMZÜGE składanie mebli, transport IKEA, przeprowadzki, opróżnianie piwnic, rozliczenie dla Arbeitsamt. Posiadam 2 busy kontenerowe i ubezpieczenie na przeprowadzki. Tel.: **0176 833 92 933**
E-mail: marekopuchowicz@aol.de **MD TOP UMZÜGE**

REMONTY MIESZKAŃ
OKNA • DRZWI • BRAMY
GARAŻOWE • OGRODZENIA
Z MONTAŻEM

Mobil: 0157-59640537 • marianlenc@web.de

ANTENY SATELITARNE

MONTAŻ • NAPRAWA • USTAWIANIE TELEWIZORÓW

Profesjonalny miernik • bezpłatny dojazd w Berlinie
rozsądne ceny • ponad 15 lat doświadczenia

telefon / whatsapp: 0160 99 50 66 88

SERWIS KOMPUTEROWY

LAPTOPY PC MONITORY

inż. Tomasz Günther

0178-6838146

www.katicom.de

-NAPRAWY U KLIENTA
-INSTALACJA WINDOWS
-WYMIANA GNIAZD I ZŁĄCZY
-WYMIANA MATRYC
-NAPRAWY PO ZALANIU
-ODZYSKIWANIE DANYCH
-USUWANIE WIRUSÓW

**KAISER
BESTATTUNGEN**
INH. G. KAISER - SEIT 2005

0170 - 5322474
Tel.: 24h 030 - 31004280

Od 2005 roku gwarantujemy szacunek, godność i profesjonalizm

Biuro
ZoppoterStr. 7
14199 Berlin
Wilmerdorf

Bus
186 | 249 | 310

Oferujemy kompleksowe usługi pogrzebowe we wszystkich przedziałach cenowych.

Od 1450 € usługa kremacji z formalnościami inkl. MwSt plus opłaty krematorium, cmentarza, bez pogrzebu.
(Od 1600€ inkl. MwSt z uroczystością pogrzebową)

KAISERBESTATTUNGEN.DE

N A G R O B K I

Mistrz Kamieniarstwa & Inż. KRZYSZTOF IMIELSKI
Biuro: Büdnerring 48, 13409 Berlin

03027497001, 0171 9074101, 0173 6865350
imielski@arcor.de www.gran-mar-bau.de Mo- Fr 9 – 18 oraz Sa 10 - 14

Przeprowadzki – transport

- przewóz mebli
- opróżnianie pomieszczeń i piwnic
- wywóz rzeczy na BSR

Tel.: 0152 17271079 lub 030 96596915

transport&przeprowadzki

- profesjonalne przeprowadzki, punktualność i rzetelność wykonania usług z ubezpieczeniem
- przewozy mebli (IKEA, Höffner, itd...)
- opróżnianie mieszkań i piwnic
- przewozy materiałów budowlanych i narzędzi (Bauhaus, Obi,...)
- wywóz rzeczy do BSR

Tel.: 01577 3670602 lub 030 55142631

www.jardan-bus.pl

Licencjonowany Przewóz Osób

JARDAN#BUS

Katowice-Gliwice-Opole-Wrocław-Berlin

Wyjazdy - Niedziela 16:00	Czwartek 7:00	Piątek 7:00
Powroty - Poniedziałek 11:00	Czwartek 16:00	Piątek 16:00

Możliwość przewozu z adresu na adres! Zabieramy również przesyłki!

☎ 0048 784 276 704 ☎ 0048 600 426 476

TRANSPORT EXPRESOWY

PRZEPROWADZKI
OPRÓŻNIANIE MIESZKAN, PIWNIC, GARAŻY itp.

Tel.: 030 91566003, 0176 36322659

+

**POLSKI ZAKŁAD
POGRZEBOWY**

BESTATTUNGEN
CHWOLKA & CHWOLKA

EKSPRESOWE PRZEWozy ZMARŁYCH NA TEREN CAŁEJ
POLSKI Z ZAŁATWIENIEM WSZELKICH FORMALNOŚCI.

POMOC W UZYSKANIU RENTY.
EKSPRESOWE KREMACJE.

BERLIN: 0171/5229676
TEL.: 24h 0171/6503466
TEL.: 24h 0048 608 135 247

WWW.CHWOLKA.PL

OD 33 LAT! ZAWSZE Z GODNOŚCIĄ, UCZCIWIE I TANIO

Zakład Pogrzebowy SANS SOUCI

wysłuchać

zrozumieć

towarzyszyć

**SANS SOUCI
BESTATTUNGEN ■ DE**

Telefon 24 h: (030) 48 47 92 27
Wollankstr. 67, 13359 Berlin
www.sanssouci-bestattungen.de

U nas znajdą Państwo współczucie,
zaangażowanie i profesjonalizm.
Mówimy również po polsku!

niedrogo godnie stylowo

Płacisz za wysokie rachunki za prąd i gaz?

Jeśli uważasz, że płacisz za dużo, pozwól nam to sprawdzić.
Powiedz dość zawyżania waszych rachunków.

Zgłoś się do nas, sprawdzimy je, poprawimy oraz obniżymy nawet o 50%.
W mieszkaniach, domach i firmach. Szybko i fachowo. Pamiętajcie, że zimy są bardzo długie i zimne, a nikomu niepotrzebne są dopłaty.
Pomagamy załatwić wszelkie formalności w zgłoszeniu do (sieci) dostawcy prądu i gazu.

Arkadiusz Skorupka
Zertifizierter Energieberater
Rudower str. 95 12351 Berlin
arkadiusz.skorupka@gmx.de

Wszystkie formalności za darmo! Zaufaj mi!

**Gaz od
6 CENTÓW
za kWh
brutto**

Kontakt: 0163 7886965

Pogotowie zamkowe dzień i noc

natychmiastowa pomoc w przystępnej cenie w wypadku zatrzaśnięcia drzwi lub zgubienia kluczy. Usuwanie szkód powłamaniami oraz montaż dodatkowych zamków

tel.: 030/ 915 94 017, 0170/ 5837677

**SCHLÜSSEL-NOT-DIENST
CUKIER**

Anteny Satelitarne

Naprawy Telewizorów

Ustawianie programów TV **tel.364 36 859**

Od 30 lat w Berlinie
Schmiedler Str.101
13585 Berlin

MEBLE NA WYMIAR
KUCHNIE | SZAFY | GARDEROBY | ZABUDOWY BIUROWE
DOJAZD DO KLIENTA • POMIAR • PROJEKT • MONTAŻ
TEL. +48 513 077 066
UL. ŁĄKI ZAMKOWE 12/5, 66-200 ŚWIEBODZIN
MAIL: CAISHEN.OFFICE@GMAIL.COM | INSTAGRAM: _CAISHEN_

Polska Telewizja Internetowa.
✂ Montaż i instalacja.
✓ Tanio i solidnie.
Tel.: 0177 3366646

"Berti"
OPRAWA MUZYCZNA
★ Wesela
★ Jubileusze
★ Okolicznościowe i inne...
★ Deutsch & Polnisch
★ LIVE & DJ
Tel.: 030/7464556 ★ 0179 244 28 90

NEW VOICE SYSTEM
MUSIKBAND BERLIN
Zagramy na każdej imprezie.
Udzielamy informacji: sala, party service, filmowanie imprez, wypożyczanie sprzętu.
Tel.: 0163 1497 647
lub **0151 5948 6287**
info@newvoicesystem.de
www.NewVoiceSystem.de

DETEKTYW
OD PONAD 20 LAT ŚWIADCZYMY USŁUGI DETEKTYWISTYCZNE NAJWYŻSZEJ KLASY DLA NAJBARDZIEJ WYMAGAJĄCYCH KLIENTÓW. SKUTECZNOŚĆ, DYSKRECJA I LOJALNOŚĆ - TO WARTOŚCI, KTÓRE STANOWIĄ FUNDAMENT NASZEJ WSPÓŁPRACY.

DLA OSÓB PRYWATNYCH

- WERYFIKACJA PRZEDMAŁŻEŃSKA PARTNERA/PARTNERKI
- POSZUKIWANIE SPADKOBIERCÓW
- POSZUKIWANIE DOWODÓW W SPRAWACH NIEWYJAŚNIONYCH
- POSZUKIWANIE OSÓB I PRZEDMIOTÓW
- POSZUKIWANIE MIENIA ZABUŻAŃSKIEGO

DLA KOLEKCJONERÓW

- EKSPERTYZY I WERYFIKACJA AUTENTYCZNOŚCI DZIEŁ SZTUKI
- POSZUKIWANIE SKRADZIONYCH DZIEŁ SZTUKI I OBIEKTÓW KOLEKCJONERSKICH
- BADANIE HISTORII OBIEKTU
- ANALIZA LABORATORYJNA I WYKRYWANIE FALSYFIKATÓW
- ANTYKI I BIŻUTERIA – OCENA AUTENTYCZNOŚCI I WARTOŚCI
- DOKUMENTY I RĘKOPISY – EKSPERTYZY HISTORYCZNE

DLA FIRM

- WERYFIKACJA KONTRAHENTÓW
- OCHRONA TAJEMNIC HANDLOWYCH
- POSZUKIWANIE DŁUŻNIKÓW
- AUDYTY BEZPIECZEŃSTWA
- DYSKRETNY MONITORING WIZYJNY
- WERYFIKACJA PRACOWNIKÓW
- OCHRONA ZNAKU TOWAROWEGO I WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Berlin 10435 • Kollwitzstraße 76
+49 175 997 43 96
detektivdomanski@yahoo.de

Warszawa 00-337
J Bartoszewicza 1C/49
Tel. 0048 517 148 794
detektywdomanski@gmail.com

SOLARIUM
ALT-MOABIT 75 | 10555 BERLIN
TEL: 398 87 605
PESTALOZZISTR. 74 | 10627 BERLIN
TEL: 319 92 648
ZAPRASZAMY!
NOWE LAMPY
NOWE TECHNOLOGIE
BEZPIECZNE OPALANIE
GODZINY OTWARCIA:
PON. - PT. 9 - 22
SOB. 10 - 22 | NIEDZ. 12 - 20

Polska telewizja przez internet
STABILNIE, BEZ ZACIEC
1st Setki kanałów na żywo
Filmy i seriale
Smart TV, tablet, telefon
KONTAKT
www.wioska.online
01788511847

PewneAuto.de
AUTA NA RATY W NIEMCZECH
Obsługa w języku polskim
Sprawdź ofertę: www.pewneauto.de
Zeskanuj kod i napisz na WhatsApp →
+49 157 33268927

Szafy z drzwiami przesuwanymi i meble na wymiar
www.lizak.de
Päwesiner Weg 19, Haus 62
13581 Berlin
tel.: 030 924 053 84
Funk: 0151 591 191 12
e-mail: info@lizak.de
doradztwo i pomiar gratis
KOWALSTWO ARTYSTYCZNE

Matrymonialne / Towarzyskie

Może fajny facet lat 60, pozna fajną Panią o tych samych zamiarach. Tel.: 030 43776396 lub 0176 60372115

ODZYSKANIE PRAWA JAZDY W NIEMCZECH

PROFESJONALNE PRZYGOTOWANIE DO MPU PRZEZ PSYCHOLOGA

- bezpłatna konsultacja i bezpłatna analiza akt
- zapisanie na abstynencję - alkohol lub narkotyki
- przygotowanie do MPU online lub osobiste
- przygotowanie w języku polskim lub niemieckim
- pomoc w załatwianiu wszelkich formalności
- niska cena, wysoka jakość, profesjonalizm
- 95% zdawalności za pierwszym razem

MPU - IDIOTENTEST

MAŁGORZATA VOELKEL
mgr psychologii

☎ **0152 33578752**
0048 789414402 (KOMÓRKA POLSKA)

✉ margaretavoelkel@aol.de
🌐 www.mpu-przygotowanie.de

📍 Billy-Wilder-Promenade 32
14167 Berlin

Zapraszamy na nową stronę **www.kontakty.org**

KONTAKTY®

1995-2026

e-mail: webmaster@kontakty.org
tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850

XXIX BERLIŃSKI INFORMATOR POLONIJNY

„Berliński Informator Polonijny”
to wyjątkowy rocznik dokumentujący
życie Polaków w stolicy Niemiec.

Prowadzisz firmę, działalność gospodarczą,
tworzysz inicjatywy dla Polonii?
Zareklamuj się w Informatorze,
który trafia do aktywnych
i zaangażowanych odbiorców
w Berlinie i okolicach!

Jesteśmy w trakcie przygotowań
do nowego wydania na rok **2027**.
Przyjmujemy zgłoszenia telefonicznie,
drogą e-mailową oraz faksem.

W tegorocznym wydaniu oferujemy Państwu
**unikatowy pakiet reklamowy – dwie formy
promocji w jednej cenie:**

- ✓ przy zamówieniu dowolnego ogłoszenia ramko-
wego otrzymacie Państwo **dodatkowy wpis
tekstowy** z odnośnikiem do strony wydawnic-
two, na której znajdzie się Państwa reklama,
- ✓ w ramach jednego zlecenia zapewniamy również
bezpłatną reklamę internetową, umieszczoną
na stronie **Kontakty**.

Zareklamuj się!

Pomóż swoim klientom łatwo znaleźć Twoją firmę.
Informator obowiązuje przez **cały rok 2027**.

Oferty przyjmujemy
do 15 listopada 2026.

Poprzednie wydania można przejrzeć
na naszej stronie www.kontakty.org

Tel.: 030 3241632, 0178 6990385 • Fax: 030 37591850
E-mail: webmaster@kontakty.org

SACHVERSTÄNDIGEN-TEAM 24

Certyfikowany przez TÜV Rheinland niezależny i doświadczony

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Rafał Lubiński

BEZPŁATNE PORADY

Dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody

+49 (0) 178 888 77 25

www.rzeczoznawca24.de ■ kontakt@rzeczoznawca24.de

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing. Michael Żurek

partner DAT, SCHWACKE, KÜS, ADAC

BEZPŁATNE PORADY TELEFONICZNE

zadzwoń, poradź się bezpłatnie, zanim zadzwonisz do ubezpieczalni!

- dla poszkodowanych (bez winy), **BEZPŁATNIE**
- ocena szkód powypadkowych dla niemieckich lub polskich ubezpieczalni (Gutachten)
- pomoc w uzyskaniu odszkodowania
- ocena wartości pojazdu
- oględziny u klienta, krótkie terminy

Funk 0163 - 24 007 01, (030) 76678600

www.michael-zurek.de

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

E. POGODZINSKI

MIAŁEŚ WYPADEK, SKORZYSTAJ Z PRAWA DO NIEZALEŻNEJ WYCENY SZKODY

poradź się zanim postawisz fałszywy krok **PIERWSZA PORADA - BEZPŁATNA -**

- rzeczoznawca certyfikowany przez TÜV
- wycena szkód powypadkowych – **Gutachten**
- wycena wartości pojazdu www.kfz-gutachten-pogo.de

Funk: 0178 3490159 Tel-Fax: (030)64493125

AUTO - UBEZPIECZENIA

- NUMERY PRÓBNE
- NUMERY CELNE
- USŁUGI REJESTRACYJNE
- NOWOŚĆ! Wykonujemy na miejscu tablice rejestracyjne!

Biuro przy Urzędzie Komunikacji "ZULASSUNGSTELLE"

- Kreuzberg

pon-śr. 8.00-15.00,

czw. 10.00-18.00, pt. 8.00-14.00

ZULASSUNGS - UND VERSICHERUNGSSERVICE

Heimstr. 13, 10965 Berlin

Tel.: 030 - 785 42 04 • Fax: 030 - 627 36 553

Funk: 0172 - 38 30 142

KFZ - Zulassungstelle

Jüterbogstr

HEIMSTR. 13

KFZ-Sachverständigenbüro
Dariusz Massel

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

PROFESJONALNIE | SZYBKO | PO POLSKU

- Unfallgutachten**
Profesjonalne opinie powypadkowe
- Bezpłatna wycena szkody**
u niezależnego rzeczoznawcy dla poszkodowanych
- Kompleksowe wsparcie**
w załatwianiu formalności
- Wycena wartości pojazdu**
np. do kupna, sprzedaży lub urzędu

0172/978 68 15
massel-sv@gmx.de

Spandau 13595 Berlin
Bornicker Straße 36
Schöneberg 10779 Berlin
Münchener Straße 10

Dipl. Wirtschaftsjurist
certyfikowany rzeczoznawca
przez PersCert TÜV Rheinland

Dojazd do klienta

Berlin i okolice oraz na terenie Polski

SMAKI DAWNYCH LAT

Żeberka i bryzole były przysmakiem w latach 60-70 tych. Te dania obiadowe nawet dziś zachwycają gości i domowników. Obecnie wiele tradycyjnych potraw kuchni staropolskiej poszło w zapomnienie. Jedną z nich jest m.in. wspaniałe danie obiadowe serwowane w najlepszych knajpach w czasach PRL-u oraz przy okazji świąt czy rodzinnych imprez w bogatszych domach. Chodzi o żeberka z kapustą - uznawane przed laty za rarytas, o którym dziś mało kto pamięta. Podczas ich przygotowywania należy zwrócić uwagę na kilka rzeczy i co najważniejsze, nie należy się spieszyć, czas działa na naszą korzyść.

Żeberka z kapustą to typowo polskie danie obiadowe. W czasach PRL-u było przygotowywane rzadko z uwagi na ograniczoną dostępność produktów, a jeśli już pojawiała się na stole, wszyscy zjadali się nim z ogromnym apetytem. Dla tych, którzy chcą dziś przypomnieć tenże rarytas i przygotować go w swoim domu, przedstawiam stary tradycyjny przepis na doskonałe w smaku żeberka z kapustą. Aby były idealnie kruche, a przy tym soczyste, należy zwrócić uwagę na czas gotowania tej potrawy, a także sposób przygotowania samego mięsa.

Podczas przygotowywania żeberka trzeba się skupić na sposobie ich obsmażenia. Mięsa nie trzeba specjalnie doprawiać, a jedynie pokroić na mniejsze porcje i wrzucić na mocno rozgrzaną patelnię

z tłuszczem - najlepiej masłem klarowanym lub smalcem wieprzowym.

Żeberka należy smażyć krótko, lecz w wysokiej temperaturze, na mocno rumiany kolor - dzięki temu zostaną zasklepione włókna, a mięso w środku pozostanie soczyste. Kolejne etapy przyrządzania zapewnią natomiast żeberkom miękkość i kruchość.

ŻEBERKA DUSZONE Z KAPUSTĄ

Składniki

- 1 kg żeberka wieprzowych
- 2 średniej wielkości cebule
- 2 niewielkie marchewki
- 700-800 g kiszonej kapusty
- 2 liście laurowe
- 3 ziarenka ziela angielskiego
- 1 łyżeczka mielonego kminku
- 1 szklanka bulionu warzywnego lub mięsnego
- 1 łyżka miodu
- sól i pieprz do smaku

Żeberka pokrój, pozostawiając po dwie kości na jedną porcję. Umieść na mocno nagrzaną patelnię z tłuszczem i odsmażaj z obu stron przez kilka minut. Mięso ściągaj z patelni i umieść w garnku.

Na tej samej patelni z tłuszczem pozostałym po smażeniu żeberka, zeszklij drobno posiekaną cebulę. Następnie dodaj startą na tarce marchewkę, oraz kiszoną kapustę. Po odparowaniu wody przełóż wszystko do garnka z żeberkami. Dodaj liście laurowe, ziele angielskie i kminek, następnie wlej bulion i 1 łyżkę miodu. Wszystkie składniki wymieszaj i duś pod przykryciem na małej mocy palnika - czas to ok. 1,5 godziny. Dopraw do smaku solą i pieprzem. Podawaj z ziemniakami lub świeżym pieczywem. Smacznego!

BRYZOL Z CEBULĄ I PIECZARKAMI

W PRL-u zjadali się nim zarówno zwykli robotnicy, jak i goście w najlepszych

restauracjach w kraju. Bryzole, czyli siekane kotlety, do dzisiaj stanowią prawdziwy przysmak na polskich stołach. W natłoku przepisów z całego świata trochę zapomnieliśmy o tym wspaniałym danu.

Dawniej przygotowywane ze zdobycygo spod ludy mięsa, dzisiaj możemy bez trudu przebierać w najlepszej jakości składnikach. Idealnie chrupiące na zewnątrz, miękkie i soczyste w środku. Kultowe danie nie obędzie się bez duszonej cebuli i pieczarek.

Składniki na bryzole z cebulą i pieczarkami

- 500 g antrykotu wołowego lub karkówki wieprzowej
- 1 jajko
- 2 cebule
- 350 g pieczarek
- mąka pszenna
- olej roślinny do smażenia
- sól i pieprz do smaku
- Przygotowanie bryzole z cebulą i pieczarkami

Mięso przepuszczamy przez maszynkę do mielenia lub drobno siekamy za pomocą noża. Do tak przygotowanego składnika dodajemy jajko, sól oraz pieprz.

Całość dokładnie mieszamy, a następnie przez chwilę wyrabiamy. Powinniśmy uzyskać zwartą i dość kleistą masę.

W kolejnym kroku dłonią nabieramy porcję masy, formujemy okrągłe oraz płaskie kotlety i obtaczamy z każdej strony w mące pszennej.

Na patelni rozgrzewamy porcję oleju roślinnego i smażymy mięso na średnim ogniu. Kiedy ładnie przyrumieni się z każdej strony, przekładamy do zamykanego naczynia.

Obraną cebulę kroimy w piórka, podsmażamy na patelni do zeszklenia, a na sam koniec doprawiamy solą i umieszczamy w misce.

Po cebuli na patelni lądują pokrojone w cienkie plastry pieczarki, które smażymy do uzyskania rumianego koloru.

Gotowe bryzole podajemy udekorowane sporą porcją duszonej cebulki oraz podsmażonych pieczarek. Z daniem doskonale komponuje się także ziemniaczane purée oraz surówki. Smacznego!

Bogusław Sypień

15 lat FC Polonii Berlin (już niebawem)

Grzegorz Szklarczuk: Historia klubu FC Polonia Berlin zaczęła się w 2012 roku od siedmiu osób. Ile obecnie członków i sympatyków liczy klub? Czy ta liczba wciąż wzrasta z roku na rok?

Adrian Tomaszewski: Tak naprawdę historia naszego klubu zaczęła się od pomysłu i marzenia, aby stworzyć w Berlinie miejsce, w którym Polacy mogliby wspólnie uprawiać sport, integrować się i budować coś swojego.

Pomysłodawcą założenia klubu byłem ja. Na pierwsze spotkanie przyszło siedem osób i właśnie od tych siedmiu osób wszystko się zaczęło. Z tygodnia na tydzień na treningach pojawiali się coraz więcej ludzi, którzy nie tylko chcieli grać w piłkę, ale również wspólnie z nami tworzyć ten projekt.

W rozwój klubu od samego początku zaangażowało się wiele osób, którym jestem za to ogromnie wdzięczny. Dzisiaj nasz klub liczy ponad 100 członków aktywnych i pasywnych. Był jednak taki okres, kiedy mieliśmy ponad 200 członków, w tym około 100 dzieci trenujących w naszych grupach młodzieżowych.

Liczby na przestrzeni lat się zmieniały. Dzisiaj bardziej niż na samym zwiększaniu liczby należało nam na stabilnym rozwoju, dobrej organizacji i zachowaniu tej wyjątkowej atmosfery, od której wszystko się zaczęło.

Grzegorz Szklarczuk: Jesteście kojarzeni głównie jako klub seniorskiej piłki nożnej, ale przecież FC Polonia to znacznie więcej. Jakie jeszcze grupy działają przy Waszej organizacji?

Adrian Tomaszewski: Mamy również drużynę piłkarską U32, czyli naszych popularnych „oldbojów”, grupy juniorskie, a także dwie sekcje siatkówki, które bardzo dobrze radzą sobie w rozgrywkach ligowych i z roku na rok robią duże postępy. Bardzo nas to cieszy, ponieważ pokazuje, że nasz klub może rozwijać się również w innych dyscyplinach sportowych.

Nasza filozofia jest bardzo prosta: jeżeli znajdzie się osoba z pasją, pomysłem i chęcią prowadzenia jakiejś dyscypliny sportowej dla Polaków w Berlinie, jesteśmy gotowi pomóc jej ten pomysł zrealizować. Chciałbym przy tej okazji skierować apel do naszych rodaków mieszkających w Berlinie. Być może są wśród Was byli sportowcy, trenerzy, instruktorzy albo po prostu osoby, które kochają jakąś dyscyplinę i chciałoby dzielić się swoją pasją z innymi. Może ktoś chciałby prowadzić zajęcia dla dzieci, młodzieży lub dorosłych, ale nie wie, od czego zacząć? Zapraszamy do kontaktu z nami!

G.Sz.: Kto jest trenerem grup młodzieżowych, ile dzieci bawi się piłką i ciężko pracuje w Waszej akademii?

Jarosław Grysiwicz: Obecnie w naszych grupach młodzieżowych trenuje około 25 dzieci. To dla nas dobry początek, ale mamy nadzieję, że z każdym kolejnym miesiącem ta liczba będzie rosła. Chcemy stworzyć dzieciom jak najlepsze warunki do treningu i rozwoju, a jednocześnie zachęcać kolejnych rodziców do zapisania swoich pociech do FC Polonia Berlin.

Za grupę E-Jugend odpowiada trener Pascal Jüterbog, natomiast grupę F-Jugend prowadzi Paweł Świątek. Bardzo ważne jest dla nas, żeby za rozwojem szkółki szła również odpowiednia organizacja szkolenia. Dlatego cieszę się, że udało mi się namówić trenera pierwszego zespołu, Michała Wołyńskiego, do objęcia również funkcji Jugendleiters, czyli koordynatora szkolenia młodzieży. Michael jest nauczycielem wychowania fizycznego, zna specyfikę pracy z dziećmi i młodzieżą, a także będzie odpowiedzialny za przygotowanie programu szkolenia dostosowanego do poszczególnych grup wiekowych.

Jesteśmy na etapie budowania mocniejszych podstaw pod dalszy rozwój szkółki. Wiemy, że wymaga to czasu, odpowiednich ludzi i środków finansowych, ale chcemy konsekwentnie pracować nad tym, żeby FC Polonia Berlin stawała się coraz lepszym miejscem dla młodych piłkarzy.

G.Sz.: Jakie dodatkowe wydarzenia oprócz regularnych meczów planujecie na końcówkę 2026 roku i kolejny rok?

Jarosław Grysiwicz: Przed nami ważny okres, ponieważ w 2027 roku FC Polonia Berlin będzie obchodzić 15-lecie działalności. Chcemy wykorzystać tę okazję nie tylko do świętowania, ale również do jeszcze większej integracji naszej społeczności i pokazania, w jakim kierunku chcemy rozwijać klub.

Na 19 czerwca 2027 roku planujemy festyn jubileuszowy. Zależy nam na wydarzeniu rodzinnym, otwartym dla zawodników, dzieci, rodziców, kibiców i wszystkich sympatyków Polonii. Chcemy, aby był to dzień, w którym spotkają się ludzie związani z klubem, ale również ci, którzy dopiero chcieliby nas poznać.

G.Sz.: Jak do Was trafić? Zgłosić siebie lub dziecko do drużyny, zaoferować współpracę? Gdzie odbywają się treningi?

Jarosław Grysiwicz: Chcemy, żeby kontakt z FC Polonia Berlin był jak najprostszy. Zapraszamy zarówno dzieci i młodzież zainteresowane piłką nożną, jak i dorosłych, którzy chcieliby dołączyć do naszych drużyn piłkarskich lub sekcji siatkarskiej.

Dużym krokiem naprzód jest poprawa warunków treningowych. Dzięki działaniom Michała Woscha, naszego dyrektora sportowego, uzyskaliśmy dostęp do obiektu przy Schäfersee, pod adresem Rütlistr. 19, 13407 Berlin. Po wielu latach funkcjonowania w różnych lokalizacjach mamy wreszcie warunki, które pozwalają nam lepiej planować pracę i przede wszystkim zachęcić więcej dzieci i dorosłych piłkarzy do grania w naszych zespołach.

Osoby zainteresowane naborem, treningami lub współpracą mogą kontaktować się z nami za pośrednictwem strony internetowej FC Polonia Berlin, Facebooka, Instagrama lub drogą mailową. Tam można uzyskać aktualne informacje i ustalić szczegóły.

G.Sz.: Na Wasze mecze przychodzi sporo kibiców, nawet przy kiepskiej pogodzie. Czy można powiedzieć, że klub tworzy przede wszystkim przyjacielską, wręcz rodzinną atmosferę?

Adrian Tomaszewski: Zdecydowanie tak! I muszę przyznać, że jest to jedna z rzeczy, które cieszą nas najbardziej. Coraz więcej rodaków przychodzi na nasze mecze, dopinguje zawodników i spędza z nami swój wolny czas. To pokazuje, że FC Polonia Berlin jest czymś więcej niż tylko klubem sportowym.

Od samego początku, jako prezes klubu, bardzo mocno stawiałem na dwie rzeczy: wzajemny szacunek w szatni i rodzinną atmosferę na trybunach. Dzisiaj z dumą mogę powiedzieć, że udało nam się to osiągnąć.

Zawsze powtarzam, że FC Polonia Berlin to nie jest klub prezesa, zarządu czy samych zawodników. To klub całej berlińskiej Polonii. Powstał dla nas wszystkich i wszyscy możemy mieć swój udział w jego rozwoju. Nie trzeba być zawodnikiem ani działaczem, żeby stać się częścią naszej społeczności. Czasami wystarczy po prostu przyjść na mecz, pokibicować, poznać nowych ludzi i spędzić miło czas wśród swoich. Szczególnie na emigracji takie spotkania mają ogromną wartość.

G.Sz.: Na czyje wsparcie w Berlinie możecie liczyć? Na czym polegają akcje „Zostań patronem meczu”?

Jarosław Grysiwicz: Od lipca pełnię funkcję dyrektora ds. rozwoju klubu i szybko przekonałem się, jak dużo pracy wymaga rozwijanie takiej organizacji. Mamy wiele pomysłów i duży potencjał, ale żeby je realizować, potrzebujemy nie tylko zaangażowania ludzi, lecz także stabilnego wsparcia finansowego i organizacyjnego.

Dlatego aktywnie szukamy nowych sponsorów, ale przede wszystkim partnerów. Chcemy budować długofalowe relacje z firmami, które chcieliby wspierać sport, rozwój dzieci i młodzieży oraz działalność polonijnej społeczności w Berlinie.

Możliwości współpracy jest wiele. Partner może wesprzeć konkretną grupę młodzieżową, pomóc w zakupie sprzętu, zaangażować się w organizację wydarzenia lub zdecydować się na szerszą współpracę promocyjną z klubem. Jesteśmy otwarci na różne rozwiązania, ponieważ wiemy, że każda firma ma inne możliwości i potrzeby.

Akcja „Zostań patronem meczu” jest jedną z prostszych form wsparcia. Pozwala również mniejszym firmom i osobom prywatnym

włączyć się w działalność klubu bez konieczności zawierania dużych umów sponsorskich.

Obecnie mamy podpisane umowy sponsorskie z Polnishes Bistro oraz słubicką firmą MK Katering, którym serdecznie dziękujemy za zaufanie i wsparcie. Nie zapominamy również o naszych pozostałych partnerach, bez których codzienne funkcjonowanie klubu byłoby znacznie trudniejsze.

G.Sz.: Na koniec, nie najmniej ważne – jaką macie pozycję w tabeli i w jaki wynik celujecie w sezonie 2026/2027?

Adrian Tomaszewski: Obecnie zajmujemy piąte miejsce w tabeli, tracąc zaledwie trzy punkty do lidera. To pokazuje, jak wyrównana jest nasza liga i jak niewielkie różnice dzielą drużyny z czołówki. Jesteśmy zadowoleni z dotychczasowych wyników, ale podchodzimy do nich z pokorą, bo wiemy, że sezon jest długi i jeszcze wiele może się wydarzyć.

Oczywiście, jak każda ambitna drużyna, marzymy o awansie do wyższej ligi i będziemy o niego walczyć. Jednak zawsze podkreślam, że dla mnie sukces FC Polonia Berlin to nie tylko wyniki sportowe i zdobyte punkty.

Równie ważne są wzajemny szacunek, rodzinna atmosfera i integracja naszej polonijnej społeczności. Chcemy pokazywać, że Polacy w Berlinie potrafią się jednoczyć, wspierać i wspólnie tworzyć coś wartościowego.

PS od Adriana Tomaszewskiego:

Na zakończenie chciałbym z całego serca podziękować wszystkim, którzy przez te wszystkie lata byli i nadal są częścią FC Polonia Berlin - zawodnikom, trenerom, działaczom, członkom klubu, sponsorom, partnerom i oczywiście naszym kibicom. To dzięki Wam możemy wspólnie rozwijać ten wyjątkowy projekt.

Szczególne podziękowania kieruję również do redakcji gazety „Kontakty”, która wspiera nas od samego początku istnienia klubu. Przez te wszystkie lata mogliśmy liczyć na Waszą życzliwość, zainteresowanie i pomoc w docieraniu do berlińskiej Polonii. Dziękujemy, że jesteście częścią naszej historii!

Patrząc dziś na to, co wspólnie stworzyliśmy od pierwszego treningu w 2012 roku, czuję ogromną wdzięczność i dumę. Bo FC Polonia Berlin to nie tylko klub sportowy. To ludzie, przyjaźnie, wspomnienia i kawałek Polski w sercu Berlina.

Dziękuję wszystkim i do zobaczenia na naszych meczach!

Adrian Tomaszewski – założyciel i prezes FC Polonia Berlin e.V.
a.tomaszewski@fc-polonia.com
Jarosław Grysiwicz – dyrektor ds. rozwoju klubu
j.grysiwicz@fc-polonia.com

Grzegorz Szklarczuk

POLONIJNE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNE I KULTURALNE BERLIN – PTTiK BERLIN

„PTTiK Berlin” zaprasza w listopadzie na spacer po cmentarzu Alter St. Mathias Friedhof w dzielnicy Schöneberg.

Spotykamy się w niedzielę tj. **22.11.2026** o godz. **11:00** na peronie dworca S 1 – Yorckstr. / Großgörschenstr.

Zgodnie z naszą listopadową tradycją zwiedzania i poznawania cmentarzy zapraszamy w tym roku na spacer po starym cmentarzu Parafii św. Mateusza (**Alter St.-Matthäus-Kirchhof przy Großgörschenstraße**). Cmentarz ten należy do jednych z najważniejszych w Berlinie pod względem historycznym i kulturowym. Został założony w **1856 roku** i znajduje się tu ponad 40 grobów honorowych miasta Berlina (Ehrengabstätten), także spektakularne XIX-wieczne grobowce oraz miejsca pamięci o wyjątkowym znaczeniu społecznym.

To tutaj pochowani są światowej sławy bajkopisarze **Bracia Grimm** (Jacob i Wilhelm), pionier nowoczesnej medycyny Rudolf Virchow oraz ikona niemieckiego rocka i walki o prawa mniejszości – **Rio Reiser**.

Cmentarz ten jako spokojny park z wiekowymi drzewami i chronioną przyrodą zachęca do spacerów i medytacji.

Na jego terenie działa **Café Finovo** – pierwsza w Niemczech kawiarnia cmentarna, słynąca z domowych ciast i przytulnej atmosfery, w której mieszkańcy chętnie spotykają się na kawę.

Na spacer zaprasza w imieniu „PTTiK BERLIN” Elżbieta Potępska, Przewodnicząca „PTTiK Berlin” / Przewodnik po Berlinie i Poczdamie

Udział w spacerze jest bezpłatny i nie obejmuje grupowego ubezpieczenia.

Cmentarz St. Mathias, foto Elżbieta Potępska

PTTiK BERLIN – Elżbieta Potępska,
przewodnik po Berlinie i Poczdamie,
tel.: 030 815 89 14, e-mail: kontakt@pttik-berlin.de

Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze - Oddział w Międzyrzeczu

Zaproszenie na spacer po cmentarzu żydowskim w Berlinie-Weißensee.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze im. Wojciecha Korfatego w Berlinie zaprasza w listopadzie na wspólny spacer po cmentarzu żydowskim w Weißensee.

Termin: niedziela, 15 listopada

Godzina zbiórki: 10:15

Miejsce spotkania: Alexanderplatz, przystanek tramwajowy linii M4 przy TK Maxx.

Stamtąd pojedziemy na cmentarz żydowski w Weißensee.

Cmentarz został założony w 1880 roku na ówczesnych przedmieściach Berlina. Jest jednym z największych i najlepiej zachowanych cmentarzy żydowskich w Europie. Powstał w okresie dynamicznego wzrostu liczby członków berlińskiej gminy żydowskiej, który nastąpił po zjednoczeniu Niemiec w 1871 roku.

Ważna informacja: Panowie proszeni są o zabranie nakrycia głowy, zgodnie z żydowską tradycją i na znak szacunku dla odrębności kulturowej.

Listopad... Po Halloween, po Zaduszkach i Dziadach... To miesiąc, w którym nawet najlepsze prognozy pogody nie zawsze poprawiają nastrój. A przecież kubek gorącej czekolady potrafi przemówić do duszy bardziej niż zachód słońca o 16:18!

Spacer odbędzie się niezależnie od pogody. Jedynie w przypadku mrozu połączono go z deszczem pozostaniemy na Prenzlauer Berg, gdzie czeka nas spacer-niespodzianka.

15 listopada przypada również Volkstrauertag – Niemiecki Narodowy Dzień Żałoby. Jest to dzień pamięci poświęcony ofiarom obu wojen światowych, poległym żołnierzom, a także ofiarom konfliktów zbrojnych, przemocy, tyranii i prześladowań.

Jeśli pogoda dopisze, a po spacerze po cmentarzu pozostaną nam siły i ochota, możemy również odwiedzić pomnik polskiego żołnierza i niemieckiego antyfaszysty w berlińskim parku Friedrichshain.

Naszą przewodniczką będzie koleżanka **Monika Rządca**.

W imieniu Klubu na spacer serdecznie zaprasza prezes Danuta Schmidt.

Udział w spacerze jest bezpłatny. Organizator nie zapewnia grupowego ubezpieczenia uczestników.

Kontakt:

Danuta Schmidt

Tel.: 0163 489 5991

E-mail: danuta.schmidt@freenet.de

wiewiórka od Disneya	▼	rumuńskie auto	▼	tam zmiana opon w F1	▼	np. "Mars"	▼	zamorskie posiadłości	▼	powiązane tworzą tratwę	▼	... Duna-way, aktorka	▼	terapia dla ćpuna	▼	wtórna obróbka zdjęcia	▼	głos Pavarotiego
producent żelków	▶		▼		▼		▼	magiczny napój	▼		▼	Agassi, tenisista	▶		▼		▼	ośrodek pionierów na Krymie
▶				dary, zdolności	▶				▼					twórcza	▶			
czarny materiał	▶											wydawca książek	▶					
na drewnianym koniku		urzędnik dawnej Polsce	mnich z zakonu Loyoli	głębokie wody	▶						wzniosły wiersz	walczyli w XVII-XVIII w	▼	Cobain z Nirvany	▶			
▶			▼							kompanem z bałwanem	▶	▼			artykulacja, wymowa		niebieski barwnik kadziowy	▼
hodowlane zwierzę z broda		duże miasto nad Irtyszem		przechodzą przez ulicę	▶						▼	Jerzy, trener			zwierzę łowne	▶		
▶		▼		▼		Bruckner, kompozytor		trudne do osiągnięcia	▶								gaz wokół nas	
Andrzej, reżyser	▶				▼		wokalistka Maanam	miejsce walki bokserów	▶						ma Koran za kodeks	▶		▼
przetak, rzeszoto	▶						Wielka - dawniej w TV		▼	herb szlachecki, Powąła	▶							
▶							pierwiośnek o l.at. 44	▶							ćwiczenia z medytacją	▶		
gra za gażę		formacja Grechuty	▶							kuzyn krokodyla	▶							

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

Kontakty – bezpłatny miesięcznik polonijny, ukazujący się systematycznie od 1995 roku w Berlinie i Brandenburgii oraz na stronie www.kontakty.org
Kontakty ukazują się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Ogłoszenia przyjmujemy do 20-tego każdego miesiąca wraz z dowodem wpłaty!
Adres redakcji: Kontakty, Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850, e-mail: webmaster@kontakty.org

W pilnych sprawach tel. kom.: 0176 21137428 oraz 0178 6990385

Postbank Berlin IBAN: DE07 1001 0010 0517 3861 07, BIC (SWIFT): PBNKDEFF

Godziny otwarcia: przyjmowanie reklam od wtorku do czwartku w godzinach od 10:00 do 17:00 lub na umówiony termin

Zespół redakcyjny: Redaktor naczelna/ wydawca: Marianna Klon, tel.: 0176 21137428

Redakcja: Izabela Klon-Dziągwa, Andrzej Klon, Marta Szymańska, Anna Burek, Jakub Tosik, Tomasz Klon, Grzegorz Szklarczyk

OD REDAKCJI: Uwaga! Prace prosimy przysyłać w formatach: *TIF, *EPS (level 2), *PDF (high quality), *CDR (max. v13), *JPG. Wszystkie użyte czcionki w dokumencie powinny być dostarczone oddzielnie w formacie OpenType lub zamienione na krzywe, rozdzielczość map bitowych nie niższa niż 300 dpi, w palecie kolorów CMYK. W innych przypadkach moduły mogą różnić się od przesłanych przez Państwa projektów, ZA CO REDAKCJA NIE ODPOWIADA! Zastrzegamy sobie prawo do skracania tekstów nadesłanych do redakcji i zmiany tytułów. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam ogłoszeń. Wszelkie przedruki i kopiowanie bez zgody redakcji zabronione. Mamy prawo odmówić zamieszczenia reklam i ogłoszeń jeśli ich treść i forma są sprzeczne z charakterem czasopisma „KONTAKTY”

Miejscowym sądem jest sąd w Berlinie. Prawem obowiązującym jest prawo niemieckie.

UWAGA: ze względu na utratę jakości oraz liczne błędy drukarskie, reklamy nie mogą być wypuszczane z programu Word.

Zasady odpłatności:

Ogłoszenia drobne i towarzyskie do 25 słów - 20 Euro (powyżej 0,50 Euro za każde słowo). **Ogłoszenia firmowe** - 1cm²: czarno-białe - 1,70 Euro, w kolorze - 2 Euro. **Ogłoszenia firmowe** - 1 cm²: strona 3 i ostatnia w kolorze - 2,50 Euro. **Ogłoszenia ekspresowe w internecie** (do 20 słów) - 10 Euro za miesiąc ekspozycji. **Ceny bez podatku.**

Uwaga! Przy wpłatach do 7 dni za ogłoszenia ramkowe pow. 50 Euro udzielamy rabatu: 3 miesiące - 5%, 6 miesięcy - 10%, 12 miesięcy - 15%. Reklamy firmowe (powyżej 9 cm x3 cm) zlecone do opracowania przez grafika „KONTAKTÓW” płatne 30 Euro.

Dojazd: S+U 9 Bahn / stacja Rathaus Steglitz, przesiadka na Bus 186, kierunek Lichterfelde-Süd, przystanek docelowy: Gärtnerstr.

W naszej ofercie ponad 600 modeli samochodów wielu renomowanych marek!!!

• Renault • Mercedes • Audi • BMW • Volkswagen • Nissan • Mini • Opel • Toyota • Dacia •

Propozycje pana Szulca na LISTOPAD 2026!!!

RATY od
129 €/mies.

MERCEDES-BENZ B 250 EL. PANODACH NAVI LEDER MEMORY SITZE LED KLIMAUTOM FAH- RERPROFIL E-SITZE

155 kW (211 PS), 120.800 km, benzyna, automa-
tyczna skrzynia biegów, 2016, klimatyzacja, central-
ny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane fotele,
czujniki parkowania, multifunkcja kierownica, ESP,
kontrola trakcji, reflektory przeciwmigielne, przy-
ciemniane szyby, kamera cofania, czujnik deszczu,
szyberdach, roleta bagażnika, system nawigacji,
radio, MP3, bluetooth, komputer pokładowy, system
start-stop

Cena: **13.890 €**

RATY od
399 €/mies.

MERCEDES-BENZ E 63 AMG S 4MATIC+

450 kW (612 PS), 114.581 km, benzyna, automatyczna
skrzynia biegów, 2017, klimatyzacja, wspomaganie kie-
rownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat,
czujniki parkowania, fotele sportowe, czujniki parkowania
przód i tył, kontrola trakcji, reflektory przeciwmigielne,
kamera 360, czujnik deszczu, asystent parkowania,
napęd na wszystkie koła, komputer pokładowy, system
start-stop, system nawigacji, MP3, bluetooth, felgi alumini-
owe, dach panoramiczny, sportowe zawieszenie

Cena: **44.890 €**

RATY od
199 €/mies.

RENAULT ARKANA TECHNO TCE 140 1. HAN- D+ WINTER PAKET

103 kW (140 PS), 103.009 km, benzyna, automa-
tyczna skrzynia biegów, 2023, klimatyzacja, centralny za-
mek, elektryczne szyby, podgrzewane fotele, czujniki
parkowania, multifunkcja kierownica, bezkluczykowe
uruchamianie silnika, ESP, kontrola trakcji, system
nawigacji, USB, MP3, bluetooth, ekran dotykowy,
czujnik deszczu, czujnik zmiernych, reflektory prze-
ciwmigielne, przyciemniane szyby, kamera cofania,
felgi aluminiowe, system start-stop, regularnie ser-
wisowany

Cena: **15.890 €**

RATY od
299 €/mies.

AUDI S4 AVANT 3.0 TDI QUATTRO BASIS EU6D-T

255 kW (347 PS), 64.183 km, diesel, automatyczna skrzy-
nia biegów, 2020, klimatyzacja, wspomaganie kierow-
nicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tapicerka skórzana
podgrzewane fotele, tempomat, czujniki parkowania, mul-
tifunkcja kierownica, fotele sportowe, dynamiczne światła
skrętne, kamera 360, kontrola trakcji, system nawigacji, ra-
dio, USB, MP3, bluetooth, czujnik deszczu, hak holowniczy,
felgi aluminiowe, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: **34.680 €**

RATY od
99 €/mies.

RENAULT CLIO IV LIMITED

54 kW (73 PS), 14.000 km, benzyna, manualna skrzynia
biegów, 2018, klimatyzacja, centralny zamek, elektryczne
szyby, tempomat, czujniki parkowania, multifunkcja kie-
rownica, kontrola trakcji, system nawigacji, radio, USB,
MP3, bluetooth, felgi aluminiowe, roleta bagażnika, koło
zapasowe, reflektory przeciwmigielne, czujnik deszczu,
komputer pokładowy

Cena: **10.680 €**

RATY od
99 €/mies.

RENAULT KANGOO RAPID EXTRA 1.5 DCI 90 FAP STANDHEIZUNG

66 kW (90 PS), 77.403 km, diesel, manualna skrzynia
biegów, 2019, klimatyzacja, wspomaganie kierow-
nicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, mul-
tifunkcja kierownica, kontrola trakcji, radio, USB, blu-
etooth, bagażnik dachowy, drzwi przesuwne, komputer
pokładowy, system start-stop, regularnie serwisowany,
podgrzewane lusterka, asystent ruszania pod górę

Cena: **8.989 €**

RATY od
99 €/mies.

FIAT 500X POP

81 kW (110 PS), 69.399 km, benzyna, manualna
skrzynia biegów, 2016, klimatyzacja, ABS, system
kontroli ciśnienia w oponach, kontrola trakcji, zestaw
naprawczy do opon, wspomaganie kierow-
nicy, central-
ny zamek, elektryczne szyby, tempomat, ogranicznik
prędkości, radio, USB, bluetooth, elektryczny hamulec
postojowy, spojler, komputer pokładowy, system start-
stop, podgrzewane lusterka, regularnie serwisowany,
asystent ruszania pod górę

Cena: **8.890 €**

RATY od
89 €/mies.

TOYOTA AYGO COOLBLUEN 1. HAND ERST 9500KM!!!

50 kW (68 PS), 9.585 km, benzyna, automatyczna skrzynia
biegów, 2009, klimatyzacja, wspomaganie kierow-
nicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, kie-
rownica, ABS,
boczne poduszki powietrzne, CD, radio, bluetooth, kataliza-
tor, felgi aluminiowe, przyciemniane szyby

Cena: **8.890 €**

Posiadamy w naszej ofercie ponad 600 aut.

Zobacz nas na:

www.renault-kaufmann.de, www.autokomis-berlin.pl

Oferujemy sprzedaż ratną oraz leasing samochodów nowych i używanych!

Dogodne spłaty rat dla osób posiadających firmy lub zatrudnionych w Niemczech

Zapewniamy usługi serwisowe oraz przeglądy techniczne w naszych firmowych warsztatach!

p. Cezary Szulc

Tel.: +49 30 769923-25

ZAKŁADANIE I PROWADZENIE SPÓŁEK W NIEMCZECH I UNII EUROPEJSKIEJ

Jedyna tego typu firma w Niemczech. Co nas wyróżnia ?

tradeoffice24.com GmbH, Piotr Winiarski, CEO
Westhafenstr.1 | 13353 Berlin
Tel.: +0049 30 21966038 | Fax: +49 30 21966174
office@tradeoffice24.com
www.tradeoffice24.com

Tylko u nas w jednym miejscu, w jednym zespole i według branży:
wielojęzyczni inżynierowie, ekonomiści, prawnicy, doradcy podatkowi i ubezpieczeniowi,
eksperti marketingu międzynarodowego, tłumacze • Organizacja dystrybucji
towarów i usług • Stała opieka w trakcie otwierania i działalności firmy.
Oferujemy adres, serwis biurowy, prowadzenie księgowości, prowadzenie reprezentacji
i przedstawicielstw firm z Polski • Eksport, import, handel, produkcja.
Międzynarodowe targi i giełdy kooperacyjne. Strategia. Projekty.

Poland Business Center World
Światowe Stowarzyszenie Firm Polskich i Polonijnych

info@PolandBusinessCenter.world
www.PolandBusinessCenter.world

KARTY SIM TELEFONY & AKCESORIA INTERNET I WIELE WIĘCEJ!

✓ INTERNET DOMOWY
✓ INTERNET MOBILNY
✓ TELEFONY KOMÓRKOWE

+49 176 482 077 84 +49 30 818 680 77

teleberlin.pl

WSZYSTKIE PORADY SĄ
DARMOWE I W JĘZYKU POLSKIM!

ZAPRASZAMY!

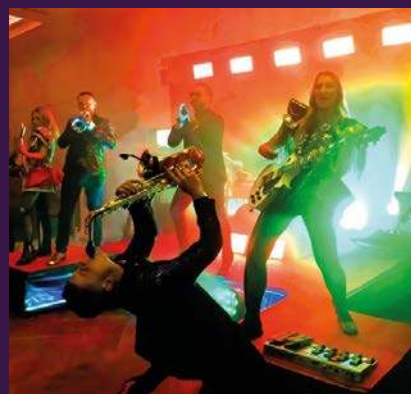
teleberlin.pl Inh. Teodor Mainka, Quäkerstr.2, 13403 Berlin

iPhone SAMSUNG NOKIA SONY HUAWEI MI LG Vodafone Blau ortel 1&1 mobilcom dectaris ay yildiz fourfone OTELO

AGENCJA IMPREZ ROZRYWKOWYCH KONTAKTY KLON ZAPRASZA NA

POLONIJNY BAL KARNAWAŁOWY

16 STYCZNIA 2027

OMEN-BAND

Bal odbędzie się w dniu 16 stycznia 2027 roku w sali Palais am See, Tegel, Wilkestr. 1.

Bilety do nabycia w biurze miesięcznika „Kontakty”

przy Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 324 16 32, 0178 6990385, 0176 21137428

e-mail: webmaster@kontakty.org